

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PYSKOWICACH, DIAGNOZA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH ZA ROK 2011 ORAZ EWALUACJA PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2007 – 2011 jako STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH w GMINIE PYSKOWICE**

**Opracowanie:
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Pyskowicach**

Pyskowice, marzec 2012

I. Zarządzanie zasobami ludzkimi:

Zatrudnienie ogółem – 25 osób / 23 etaty

- dyrektor Ośrodka - 1 osoba/1 etat
- Sekcja Pomocy Środowiskowej:
 - pracownicy socjalni - 10 osób/9,75 etatu
 - konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną - 1 osoba/0,75 etatu
- Sekcja Administracyjno – Ekonomiczna:
 - główny księgowy - 1 osoba/1 etat
 - pracownik administracyjny - 4 osoby/4 etaty
 - pracownik obsługi - 2 osoby/0,75 etatu
- Sekcja Świadczeń:
 - kierownik Sekcji Świadczeń - 1 osoba/1 etat
 - pracownicy administracyjni - 5 osób/4,75 etatu

W 2011r. 2 osoby zatrudniono, w tym 1 osobę na stanowisko urzędnicze. W ramach umowy zlecenia pracowało 5 osób.

Inne działania w obszarze zatrudnienia:

zatrudnienie i opieka nad stażystą skierowanym z PUP do odbycia stażu na stanowisku: pracownika biurowego oraz prowadzenie praktyk studenckich – łącznie w ciągu roku **4 osoby**.

Szkolenia wewnętrzne BHP:

- wstępne – 5 osób
- okresowe – 4 osoby

Podnoszenie kwalifikacji i szkolenia pracowników:

Kształcenie podjęło bądź kontynuowało **7 osób** na studiach:

- podyplomowych – 4 osoby
- wyższych magisterskich – 2 osoby
- wyższych licencjackich – 1 osoba

Ogółem ilość szkoleń i konferencji, w których wzięli udział pracownicy OPS - **48**

Ilość osób, która korzystała ze szkoleń – **14**

Tematyka szkoleń:

- „Zasady prowadzenia i zamknięcia ksiąg rachunkowych. Sporządzenie bilansu za 2010r.”
- „Procedury administracyjne w pomocy społecznej”
- „Stosowanie ustawy o pomocy społecznej i aktów wykonawczych”
- „Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach (SFA) jako metoda realizacji kontraktów socjalnych”
- „Typowe błędy w księgowaniu funduszu alimentacyjnego w świetle najnowszych wyjaśnień Min. Finansów”
- „Przetwarzanie danych osobowych w realizacji zadań jednostek pomocy społecznej”
- „Kodeks Postępowania Administracyjnego”
- „Psychologiczne aspekty doboru personelu”
- „Ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i zasiłki chorobowe- z uwzględnieniem ostatnich zmian dot. ustalania podstawy wymiaru składek dla zleceniobiorców obow. od 01.08.2010r., a także zmian wchodzących w życie od 01.01. 2011r. w zakresie świadczeń z tyt. choroby i macierzyństwa”
- „Ewaluacja kontraktu socjalnego”
- „Świadczenia rodzinne, alimentacyjne- aspekty praktyczne”
- „Zasady ewidencji wydatków strukturalnych”
- „Zarządzanie przez cel”
- „Motywowanie i ocena pracowników”
- „Superwizja: Podstawowe narzędzie pracy menadżera”
- „Współpraca międzyinstytucjonalna w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego”
- „Rachunkowość jednostek pomocy społecznej po zmianach obow. od 01.01.2011r.”
- „Przeciw porzuceniu – rodzice zastępczy nadzieją”
- „Wspieranie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym”
- „Zmiany w płacach w 2011r. Wynagrodzenie i inne świadczenia pieniężne dla pracowników od A do Z- w ujęciu podatkowym, prawa pracy i ubezpieczenia społecznego”
- „Nowe rozwiązania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”
- „Nowelizacja Kodeksu Postępowania Administracyjnego”
- „Świadczenia rodzinne, Fundusz alimentacyjny – bieżące problemy”
- „Zarządzanie ryzykiem w jednostkach sektora finansów publicznych”
- „Monitorowanie działań środowiskowych w ramach projektu systemowego”
- „Współpraca międzyinstytucjonalna i rozwój dialogu społecznego w kontekście specyfiki pracy asystenta rodziny”
- „Nowe zasady rachunkowości obow. od 2011r. dla jednostek pomocy społecznej”
- „KPA – nowelizacja”
- „FASD a inne zaburzenia rozwojowe”
- „Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz ich inwentaryzacja w praktyce funkcjonowania jednostek finansów publicznych”
- „Dobre praktyki w prowadzeniu projektów POKL z zastosowaniem najnowszych narzędzi informatycznych”
- „Dłużnik alimentacyjny i osoba uprawniona do alimentów- rozliczenie za 2011r. w księgach rachunkowych OPS z uwzględnieniem najnowszych przepisów prawa, komunikatów Min. Finansów i nowego planu kont”

- „Rozliczanie projektów unijnych z uwzględnieniem zmian dot. kwalifikowalności wydatków pomocy publicznej itp.”
- „Postępowanie egzekucyjne w pomocy społecznej”
- „Zagadnienia płacowe w jednostkach samorządowych, wynagradzanie pracowników, rozliczanie z ZUS i US, rozliczanie delegacji służbowych”
- „Rachunkowość jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w praktyce”
- „Przemoc w rodzinie”
- „Mediacja i asystentura – nowe działania w pomocy społecznej”
- „Ewaluacja w projektach systemowych OPS”
- „Program Zindywidualizowanego Wsparcia”
- „Miejsce i rola seniorów w starzejącym się społeczeństwie”
- „Kierunek – rewitalizacja społeczna, dialog doświadczeń i inspiracji”.

II. Polityka informacyjna

Informacje o działalności OPS publikowane na bieżąco były w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pyskowicach (www.bip.pyskowice.pl), na stronie internetowej miasta Pyskowice (www.pyskowice.pl), a także na łamach „Przeglądu Pyskowickiego” i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka. W OPS dostępne były różnorodne ulotki informacyjne, ogłoszenia i komunikaty dotyczące spraw klientów oraz działań i funkcjonowania OPS. Ponadto na tablicy ogłoszeń zamieszczano bieżące oferty pracy, w ramach współpracy z PUP w Gliwicach i Młodzieżowym Biurem Pracy w Pyskowicach.

III. Przeprowadzone kontrole:

1. wewnętrzne w zakresie:

- przy opracowywaniu „Rejestru Ryzyka” samoocena pracowników we wszystkich Sekcjach OPS,
- zużycia mediów,
- przeglądu technicznego i konserwacji okresowej sprzętu p. poż.

2. zewnętrzne w zakresie:

- kontrola problemowa ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakresie prawidłowości realizacji świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków okresowych, a także zgodności zatrudnienia z wymaganymi kwalifikacjami w OPS

3. Skargi:

2 skargi, w tym:

- **1** na otrzymane upomnienie dot. nieuregulowania należności z tyt. naliczonych na dzień spłaty odsetek od nienależnie pobranych świadczeń,
- **1** na działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w przedmiocie braku udzielenia pomocy na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, poprzez niepodjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego

Zarzuty były bezpodstawne

IV. Inne działania:

Opracowano i przedstawiono pod obrady Rady Miejskiej 1 projekt uchwały Rady Miejskiej dot:

- przyjęcia Planu potrzeb Gminy Pyskowice w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych na 2012 rok
- w miesiącu I.2011r. Rada Miejska podjęła uchwałę dot. trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, której projekt opracowano i przedstawiono pod koniec 2010r.

Ochrona danych osobowych:

- 125 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych
- 478 wniosków OPS wystosował do innych jednostek

Korespondencja:

- przychodząca - 7 944
- wychodząca - 5 290

V. Działalność Sekcji Pomocy Środowiskowej - pracownicy socjalni i konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

- Pracownicy socjalni podjęli działania rekrutacyjne i dokonali selekcji kandydatów do :
 - prac społecznie użytecznych,
 - Projektu systemowego „Trampolina – sięgaj wyżej”,
- Zawarto 41 kontraktów socjalnych, w tym z osobami bezdomnymi i kandydatami do udziału w w/w projekcie.
- Z 6 osobami bezdomnymi przebywającymi w schroniskach i noclegowniach poza terenem Pyskowic zawarto indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, dot. działań w zakresie uzyskania prawa do lokalu socjalnego z zasobów gminy, terapii odwykowej, aktywizacji zawodowej, w celu ich usystematyzowania oraz zmotywowania osób bezdomnych do współpracy i poprawy funkcjonowania. Z 3 z w/wym. osób bezdomnych zawarto również kontrakty socjalne w powyższym zakresie. 5 osób opuściło placówki dla osób bezdomnych, w tym 1 rodzina otrzymała przydział na lokal mieszkalny z zasobów gminy Pyskowice. Ponadto 1 osobie bezdomnej (matka z dzieckiem), udzielana była pomoc na opłatę mieszkania na terenie Pyskowic.
- Ogółem wobec 7 osób bezdomnych przebywających na zasadzie schronienia u rodzin lub znajomych w Pyskowicach prowadzono działania o charakterze interwencyjnym i pracę socjalną, z 4 osobami zawarto indywidualne programy wychodzenia z bezdomności.
- Przedstawiciel OPS był członkiem Komisji Konkursowej ds. opiniowania ofert na powierzenie bądź realizację zadań gminy, m. in. z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o działalności organizacji pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Pracownicy Sekcji Pomocy Środowiskowej uczestniczyli w 7 spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych (pracownicy socjalni, pedagodzy, psychologodzy, funkcjonariusze policji, kuratorzy sądowi) oraz w szkoleniu zorganizowanym przez PCPR w Gliwicach, w zakresie problematyki zjawiska przemocy w rodzinie.

- 3 pracowników Sekcji Pomocy Środowiskowej w ramach wewnętrznej superwizji i weryfikacji dokonało analizy 998 indywidualnych przypadków pod kątem planowanej pomocy i działań podejmowanych przez pracowników socjalnych w rejonach.
- Przeprowadzono 127 kontroli jakości usług opiekuńczych. W 4 przypadkach po przeprowadzeniu kontroli usług opiekuńczych stwierdzono nieprawidłowości co do jakości i czasookresu świadczonych usług i podjęto stosowne kroki w celu ich usunięcia.
- Pracownicy socjalni przeprowadzili:
 - 965 wywiadów środowiskowych,
 - 528 wizyt patronażowych, w tym 18 wizyt i interwencji w związku z przemocą domową, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaburzeniami psychicznymi, konfliktami rodzinnymi oraz trudnościami w codziennym funkcjonowaniu,
- 23 osoby objęte wcześniej wsparciem tut. OPS podjęło zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę.

Rodzaj działań	2011
Kontrakty socjalne	41
Wywiady środowiskowe, wizyty patronażowe, interwencje	1493
Weryfikacja i superwizja wewnętrzna	998

Praca socjalna	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	72	148
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	11	16
Praca socjalna metodą wideotreningu komunikacji (VIT)	3	13
Poradnictwo specjalistyczne (konsultant)	54	175

- **Praca metodą VIT – 3 rodziny.**

Zostało przeprowadzonych 9 nagrań wideotreningu komunikacji podczas zwykłych, codziennych zajęć np. wspólnych posiłków, rozmów, lekcji czy zabaw. Trener odwiedzał rodziny i dokonywał nagrań przy użyciu kamery przez ok.10-15 minut w dowolnie wybranej sytuacji. Wraz z rodzicami lub nauczycielami - wychowawcami nagrany materiał filmowy, został przejrany i omówiony pod kątem pozytywnych sytuacji. Kamera rejestruje obiektywnie zaistniałe zdarzenia tu i teraz. Istotnym elementem metody jest wskazywanie przede wszystkim na pozytywne strony nagranych kontaktów. Trener omawiając film z rodzicem wybiera te momenty, gdzie komunikacja pomiędzy dorosłym a dzieckiem przebiegała prawidłowo. Minimalna ilość spotkań to trzy nagrania oraz trzy review, czyli omówienie.

- **Konsultant ds. Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną** w trakcie **125** spotkań objął pomocą **54** rodziny, liczące w sumie **175** członków. Działaniami objętych zostało **75** osób, a zakres problemowy spotkań obejmował przemoc w rodzinie, uzależnienia, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbanie, konflikty rodzinne, niepełnosprawność, choroba lub zaburzenie psychiczne, choroba terminalna, żaloba, trudności w codziennym funkcjonowaniu, ubieganie się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto:

- Udzielanie wsparcia, stała analiza sytuacji rodzin, „monitoring” zmian
- Współpraca z Punktem Konsultacyjno – Terapeutycznym w Pyskowicach, kierowanie do ORPA klientów korzystających z pomocy społecznej, jednocześnie uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i marnotrawiących środki z pomocy społecznej. Uczestnictwo klientów w spotkaniach konsultacyjno – terapeutycznych były na bieżąco monitorowane przez pracowników socjalnych, dzięki czemu można było zapobiec dalszemu marnotrawieniu przyznawanej pomocy poprzez realizację jej w formie rzeczowej, ograniczając pomoc finansową lub odmawiając jej udzielenia.
- Pogłębianie wiedzy klientów w sprawach opiekuńczych, wychowawczych, higienicznych, porządkowych (dbanie o czystość otoczenia).
- Skierowano **4** wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wydanie skierowania na leczenie odwykowe.
- Skierowano **1** wniosek do sądu rejonowego o podjęcie stosownych zarządzeń opiekuńczych wobec dzieci.
- Odbyły się **3** spotkania, utworzonej w XII.2010 r. grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych, w spotkaniach wzięło udział 5 osób,
- Na wniosek PCPR przeprowadzono wywiady środowiskowe u **4** rodzin zgłaszających gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej wobec dzieci, których rodzice biologiczni są niewydolni wychowawczo lub nie zabezpieczają opieki z innych powodów.
- W miesiącu grudniu 2011 r. zorganizowano „Spotkanie ze Świętym Mikołajem”, przygotowano i rozdano **67** paczek z upominkami zebranymi od darczyńców (firmy i osoby prywatne) z terenu Pyskowic oraz firm spoza Pyskowic, z którymi współpraca została rozpoczęta w trakcie realizacji projektu CAL . Impreza odbyła się w Świetlica Osiedlowa przy ul. Wojska Polskiego 3 w Pyskowicach.
- Po zakończonym w 2009 r. cyklu szkoleń „ Wolontariat w Ośrodkach Pomocy Społecznej” - Rola wolontariatu jako metody przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, zawarto **8** porozumień na współpracę w powyższym zakresie oraz kontynuowano porozumienie z Zespołem Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach.
- Stała współpraca ze szkołami, przedszkolami, Policją, Strażą Miejską, kuratorami, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pyskowicach, ORPA i Punktem Konsultacyjno - Terapeutycznym, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta (Monar, świetlice środowiskowe, parafie, Caritas, OHP).

Inne działania:

- **Projekt Systemowy „ Trampolina – sięgaj wyżej”** - odbyła się kolejna edycja, w której uczestniczyło **10** osób, w tym: **8 kobiet i 2 mężczyzn**. Grupą docelową były osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, nieaktywne zawodowo, długotrwale bezrobotne w wieku aktywności zawodowej, u których występowała bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Podczas trwania projektu nacisk położony był na wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz aktywizację zawodową

Instrument	Działanie	Godziny
Aktywizacji społecznej	trening umiejętności i kompetencji społecznych dla 10 osób - stacjonarny	70
	trening umiejętności i kompetencji społecznych dla 36 osób - wyjazdowy	32
Aktywizacji edukacyjnej	kurs zawodowy pt. „Handlowiec-sprzedawca” dla 10 osób	24
Aktywizacji zawodowej	Konsultacje dotyczące rynku pracy	20
Konsultacje specjalistyczne	Z prawnikiem, pedagogiem, specjalistą ds. uzależnień, specjalistą ds. Przemocy	6
OGÓŁEM		152

Aktywizacji zdrowotnej	Przeprowadzenie badań lekarskich + minimum sanitarne dla 10 uczestników
------------------------	---

W ramach projektu „*Trampolina-sięgaj wyżej*” prowadzone były działania środowiskowe im. organizowanie i inspirowanie udziału uczestników w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym, turystycznym. Zorganizowany został jeden 3-dniowy wyjazd krajoznawczy do Ustronia dla **10** uczestników projektu wraz z osobami z ich otoczenia – **26** dzieci. Ponadto zostały zorganizowane 4 wyjazdy do: teatru, filharmonii, kina, na występ kabaretu dla wszystkich uczestników oraz osób z ich otoczenia (10 uczestników + 26 osób z otoczenia).

- **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**
8 czerwca 2011 r. Zarządzeniem Burmistrza Miasta Pyskowice został powołany **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

W ramach działalności odbyło się **1** posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powołano **7** grup roboczych.

Liczba prowadzonych spraw - **8** Niebieskich Kart (w tym zakończonych: **0**, w trakcie realizacji: **8**, w tym zakończonych: **0**, działających: **7**).

VI. Prace Społecznie Użyteczne

Opracowano i przygotowano dokumentację oraz wniosek ws. realizacji prac społecznie użytecznych na 2011 r. Kompletowano dokumentację przebiegu prac społecznie użytecznych, do której zalicza się między innymi: listy obecności, ewidencję wykonywania prac społecznie użytecznych, druki zwolnień lekarskich ZUS ZLA (L-4) i inne obrazujące przebieg tych prac. Sporządzono i przekazano do PUP wnioski o refundację świadczeń wypłaconych osobom bezrobotnym. **86** osób bezrobotnych, nie mających prawa do zasiłku dla bezrobotnych wytypowano do wykonywania prac społecznie użytecznych, a **49** wydano skierowania. Za ich wykonywanie wypłacono przewidziane przepisami świadczenie.

Powyższą formę aktywizacji zawodowej zastosowano wobec osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem, posiadających niskie kwalifikacji zawodowe oraz nie mających doświadczenia zawodowego, w celu nabycia lub podniesienia umiejętności związanych z organizacją czasu, funkcjonowania w środowisku zawodowym. Przewidziano **30** miejsc w **13** placówkach na terenie miasta, tj. żłobek, przedszkola, szkoły, ośrodek kultury, Caritas. **17 osób** /zaprzestało wykonywania prac społecznie użytecznych, w tym: **5 osób** bez uzasadnionej przyczyny porzuciło wykonywanie prac społecznie użytecznych tracąc jednocześnie status osoby bezrobotnej oraz prawo do świadczeń z pomocy społecznej, **6 osób** zrezygnowało ze względu na zły stan zdrowia, **6 osób** zrezygnowało z prac z powodu podjęcia pracy zarobkowej w oparciu o umowę o pracę lub pracy dorywczej.

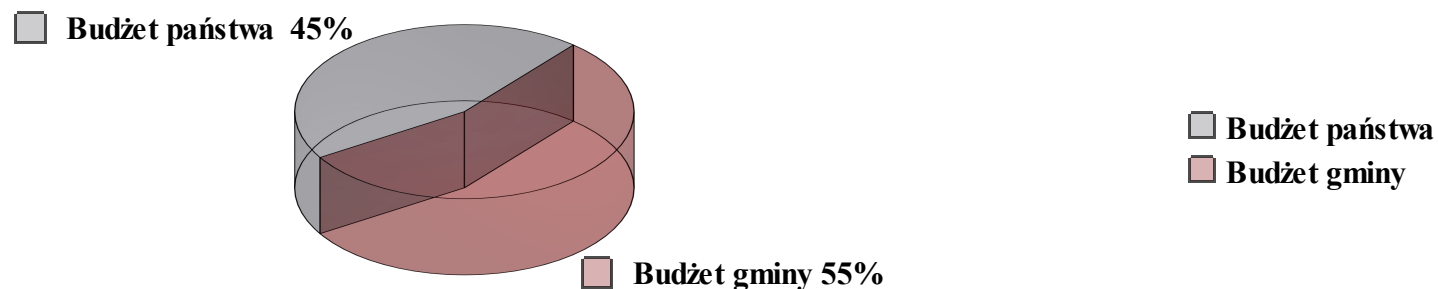
Prace Społecznie Użyteczne	2011
Ilość osób, które otrzymały propozycję PSU	50
Ilość osób, które skierowano do odbycia PSU	49
Ilość osób, które wypłacono świadczenia z tytułu wykonywania PSU	49
Ilość osób, które porzuciły PSU	5
Ilość osób, które nie podjęły PSU	0

DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI ŚWIADCZEŃ

I. KOSZTY NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ W 2011 R.

FORMA POMOCY	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	KWOTA WYDATKOWANA
ZASIŁEK OKRESOWY	200	470	239 004,72 ZŁ, w tym: 57 811,62 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 181 193,10 ZŁ – DOTACJA
ZASIŁEK CELOWY (w tym specjalny zasiłek celowy)	233 (w tym 26 CS)	563 (w tym 40 CS)	112 964,13 ZŁ, w tym 6 998,00 ZŁ CS
ZASIŁEK CELOWY W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	1	1	17,00 ZŁ
ZASIŁEK CELOWY NA ZAKUP POSILKU LUB ŻYWNOCICI / ŚWIADCZENIE RZECZOWE	165	435	94 510,00 ZŁ, w tym: 47 010,00 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 47 500,00 ZŁ – DOTACJA
OBIADY (SZKOŁY, PRZEDSZKOLA, ŻŁOBEK)	65	289	48 326,00 ZŁ, w tym: 12 794,20 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 35 531,80 ZŁ – DOTACJA
OPŁATY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	16	18	292 347,40 ZŁ
POGRZEBY	2	2	4 177,01 ZŁ
ZASIŁEK STAŁY	88	121	241 273,74 ZŁ, w tym: 48 254,74 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 193 019,00 ZŁ – DOTACJA
SKŁADKI ZDROWOTNE (DOT. OSÓB UPRAWNIONYCH DO ZASIŁKU STAŁEGO)	68	68	19 081,45 ZŁ, w tym: 3 816,29 ZŁ – ŚRODKI WŁASNE 15 265,16 ZŁ – DOTACJA
OGÓŁEM:			1 051 701,45 ZŁ

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA:

II. ILOŚĆ DECYZJI ORAZ POSTANOWIEŃ WYDANYCH NA PODSTAWIE USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ W 2011 R.

Sprawy, których wydane decyzje oraz postanowienia dotyczyły	Ilość
• zasiłek okresowy	511
• zasiłek celowy	342
• zasiłek celowy specjalny	35
• zasiłek celowy (celowy program rządowy)	57
• zasiłek celowy (zdarzenia losowe)	-
• świadczenia rzeczowe (bony towarowe)	281
• obiady szkolne	97
• gorący posiłek – jadłodajnia	-
• usługi opiekuńcze	76
• DPS – skierowania	6
• DPS – odmowa skierowania	-
• DPS – odpłatność	15
• zasiłek stały	95
• decyzje stwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	37
• decyzje odmowne	91
• umorzenia/ uchYLENIA	51
• postanowienia	27
• decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia	10
OGÓLEM	1731

Ponadto z pomocy w formie przeprowadzenia wywiadu i przyznania decyzją administracyjną **usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych** skorzystało **31 osób** na łączną ilość **7 075 godzin**. Wydano decyzje dotyczące odpłatności za korzystanie z usług, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta oraz pobrano tę odpłatność na łączną kwotę **16 940,40 zł**, a następnie dokonano zwrotu do budżetu Gminy.

Rozliczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w poszczególnych miesiącach 2011 roku przedstawia się następująco:

2011	LICZBA OSÓB	IŁOŚĆ GODZIN	ODPŁATNOŚĆ STRONY	ODPŁATNOŚĆ URZĘDU	OGÓLEM
STYCZEŃ	23	457,5	1 260,00 zł	4 230,00 zł	5 490,00 zł
LUTY	21	423	992,40 zł	4 083,60 zł	5 076,00 zł
MARZEC	23	527,5	1 507,80 zł	4 822,20 zł	6 330,00 zł
KWIECIEŃ	22	507	1 390,20 zł	4 693,80 zł	6 084,00 zł
MAJ	24	626,5	1 639,20 zł	5 878,80 zł	7 518,00 zł
CZERWIEC	23	600	1 453,80 zł	5 746,20 zł	7 200,00 zł
LIPIEC	23	609,5	1 335,60 zł	5 978,40 zł	7 314,00 zł
SIERPIEŃ	24	639,5	1 492,20 zł	6 181,80 zł	7 674,00 zł
WRZESIEŃ	26	641	1 419,60 zł	6 272,40 zł	7 692,00 zł
PAŹDZIERNIK	29	672,5	1 470,60 zł	6 599,40 zł	8 070,00 zł
LISTOPAD	30	656,5	1 483,20 zł	6 394,80 zł	7 878,00 zł
GRUDZIEŃ	31	714,5	1 495,80 zł	7 078,20 zł	8 574,00 zł
RAZEM:	x	7075	16 940,40 zł	67 959,60 zł	84 900,00 zł

Na podstawie prowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyskowicach rejestrów oraz dokonanych analiz należy stwierdzić, że **rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną kształtowała się następująco:**

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	583	299	671
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	583	299	671
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	x	72	148
W tym: wylącznie w formie pracy socjalnej	x	11	16

Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
	41	44

Warto zwrócić uwagę, że w wierszu 2, w którym mowa o świadczeniach przyznanych w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę w sprawozdaniu za rok 2009 wskazano liczbę rodzin: 70 oraz liczbę 103 wskazującą na liczbę osób w rodzinach.

Aktualnie wiersz ten pozostaje pusty z uwagi na to, że **od 1.08.2009 r. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych**, które do 31.07.2009 r. było zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminę, **należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.** (Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, Dz. U. 2009 nr 92 poz. 753).

Pomoc udzielona w ramach Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przedstawia się następująco:

- W formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZASIŁEK CELOWY	ŚWIADCZENIE RZECZOWE
LICZBA OSÓB, KTÓRYM DECYZJĄ PRZYZNANO ŚWIADCZENIE	44	230
LICZBA RODZIN	32	133
LICZBA OSÓB W RODZINACH	54	381
LICZBA ŚWIADCZEŃ	135	X
KOSZT ŚWIADCZEŃ (W ZŁ), W TYM:		
- ŚRODKI WŁASNE	13 300,00, w tym 10 940,00 ŚRODKI WŁASNE	81 210,00, w tym 36 070,00 ŚRODKI WŁASNE
- DOTACJA	2 360,00 DOTACJA	45 140,00 DOTACJA
KOSZT JEDNEGO ŚWIADCZENIA (ŚREDNIO) W ZŁ	98,52 ZŁ	X

- W formie posiłku

WYSZCZEGÓLNIENIE	POSIŁEK, W TYM			
	OGÓŁEM	DZIECI DO 7 ROKU ŻYCIA	UCZNIOWIE DO CZASU UKOŃCZENIA SZKOŁY PONAD GIMNAZJALNEJ	POZOSTAŁE OSOBY OTRZYMUJĄCE POMOC NA PODSTAWIE ART. 7 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ
LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POSIŁKU	138	43	95	0
LICZBA RODZIN	65	X	X	X
LICZBA OSÓB W RODZINACH	289	X	X	X
LICZBA POSIŁKÓW	12 851	3 844	9 007	0
KOSZT ŚWIADCZEŃ (W ZŁ), W TYM:				
- ŚRODKI WŁASNE	48 326,00 <i>w tym:</i> 12 794,00	13 064,00 <i>w tym:</i> 5 186,00	35 262,00 <i>w tym:</i> 7 608,00	0,00 <i>w tym:</i> 0,00
- DOTACJA	35 532,00	7 878,00	27 654,00	0,00
KOSZT JEDNEGO POSIŁKU (ŚREDNIO) W ZŁ	3,76	3,40	3,91	0,00

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PYSKOWICACH W 2011 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM:	299	674
O LICZBIE OSÓB:	1	150
	2	47
	3	39
	4	28
	5	19
	6 I WIĘCEJ	16
W TYM RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM	54	228
O LICZBIE DZIECI:	1	20
	2	20
	3	7
	4	3
	5	3
	6	1
	7 I WIĘCEJ	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	53	181
O LICZBIE DZIECI:	1	22
	2	12
	3	8
	4 I WIĘCEJ	11
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW	37	65
O LICZBIE OSÓB	1	21
	2	8
	3	5
	4 I WIĘCEJ	3

Kryterium udzielenia pomocy jest jednoczesne występowanie ubóstwa i drugiej przesłanki z katalogu określonego w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dane zamieszczone w poniższej tabeli nie sumują się ponieważ w jednej rodzinie może występować kilka dysfunkcji, natomiast odzwierciedlają skalę i różnorodność problemów społecznych

POWODY UDZIELANEJ POMOCY W 2011 R.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	ILOŚĆ RODZIN	ILOŚĆ OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	255	548
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ	17	23
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA, W TYM WIELODZIETNOŚĆ	26	129
	11	65
BEZROBOCIE	202	520
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	149	274
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	66	116
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	74	286
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	58	211
RODZINY WIELODZIETNE	9	50
PRZEMOC W RODZINIE	5	19
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0
ALKOHOLIZM	73	124
NARKOMANIA	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	12	26
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	0	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	1	2
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0

ANALIZA PORÓWNAWCZA I DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W PYSKOWICACH

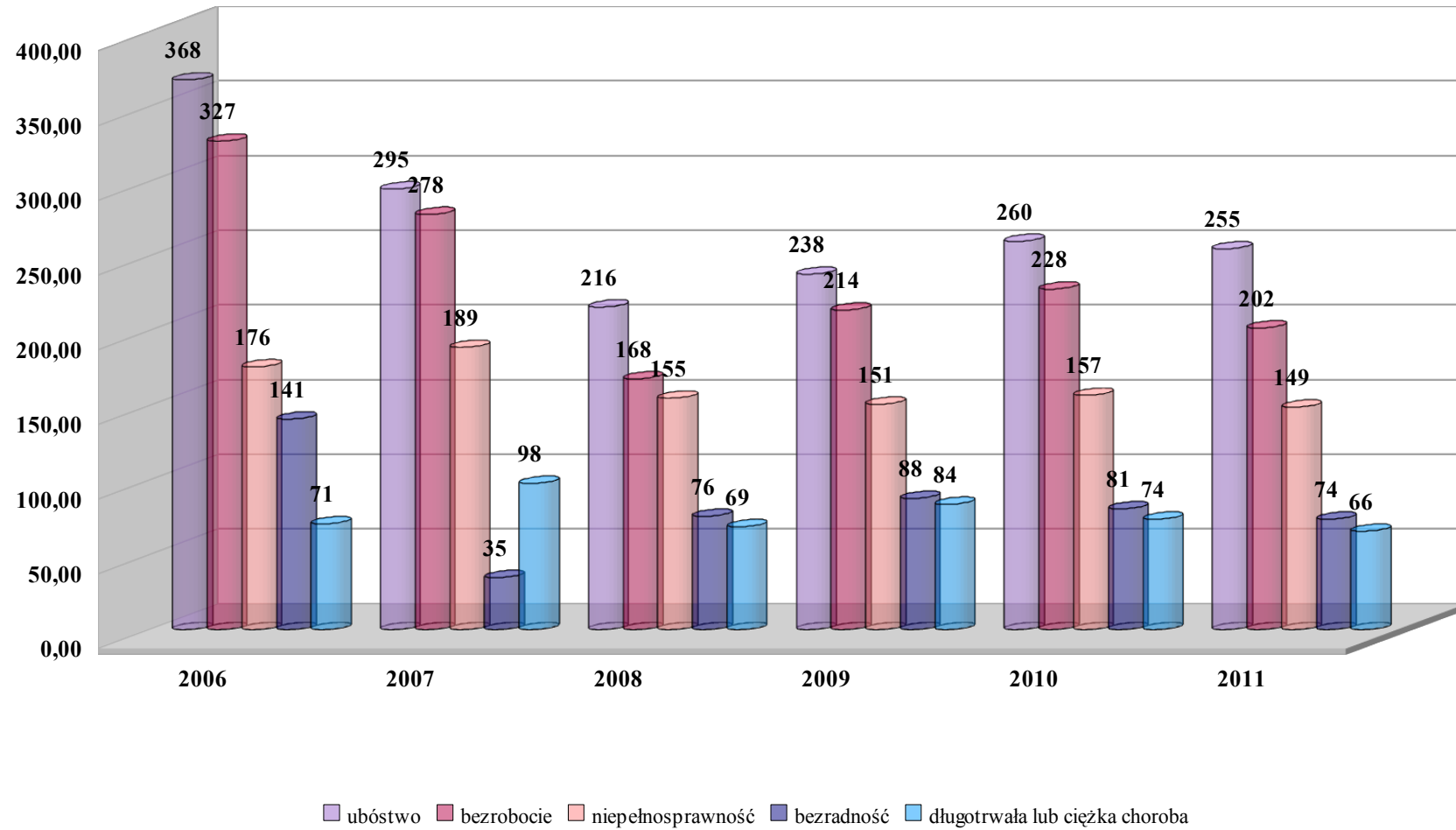
Tabela przedstawia zestawienie dotyczące powodów udzielanej pomocy w latach 2006-2011

• *zmniejszenie skali problemów*

• *zwiększenie skali problemów*

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
UBÓSTWO	368	295	216	238	260	255
SIEROCTWO	0	0	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	12	12	16	17	19	17
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA, W TYM WIELODZIETNOŚĆ	17	17	40	36	28	26
	9	3	36	26	14	11
BEZROBOCIE	327	278	168	214	228	202
NIEPELNOSPRAWNOŚĆ	176	189	155	151	157	149
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	71	98	69	84	74	66
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	141	35	76	88	81	74
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	86	6	60	65	65	58
RODZINY WIELODZIETNE	57	13	19	16	9	9
PRZEMOC W RODZINIE	14	4	6	8	6	5
ALKOHOLIZM	70	63	56	73	70	73
NARKOMANIA	3	1	1	1	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	11	14	14	15	17	12
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE	1	0	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	1	1	2	3	2	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	10	1	0	4	4	1
KŁĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	19	0	0	0	0	0

POWODY UDZIELANEJ POMOCY - LATA 2006- 2011

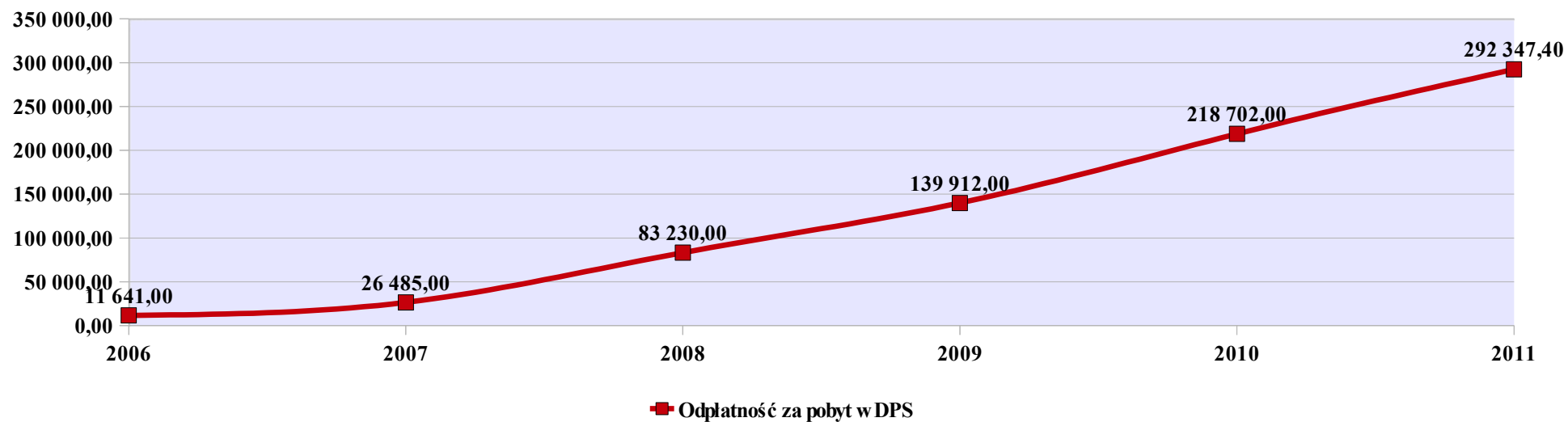

FORMA POMOCY	2007		2008		2009		2010		2011	
	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ
ZASIŁEK OKRESOWY	256	272 092,68 W TYM DOTACJA 154 255,46 TJ.: 57 % CAŁOŚCI	184	198 230,07 W TYM DOTACJA 152 744,82 TJ.: 77 % CAŁOŚCI	229	244 214,15 W TYM DOTACJA 176 230,00 TJ.: 72 % CAŁOŚCI	223	220 099,85 W TYM DOTACJA 167 421,06 TJ.: 76 % CAŁOŚCI	200	239 004,72 W TYM DOTACJA 181 193,10 TJ.: 75,82 % CAŁOŚCI
ZASIŁEK CELOWY (W TYM SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY)	182+ 9	75 560,14	192 + 30	102 794,00	237 + 36	125 781,09	203 + 35	115 263,55 (W TYM CS, POWÓDZ I BILET KREDYTOWANY)	207 + 26	112 981,13 (W TYM CS I BILET KREDYTOWANY)
ZASIŁEK CELOWY NA ZAKUP POSILKU LUB ŻYWNOSCI	302	460 027,00 W TYM DOTACJA 173 643,00 TJ.: 38 % CAŁOŚCI	130	79 930,00 W TYM DOTACJA 61 020,00 TJ.: 76 % CAŁOŚCI	114	71 540,00 W TYM DOTACJA 54 956,00 TJ.: 77 % CAŁOŚCI	117	76 510,00 W TYM DOTACJA 48 740,00 TJ.: 63 % CAŁOŚCI	165	94 510,00 W TYM DOTACJA 47 500,00 TJ.: 50,26 % CAŁOŚCI
OBIADY (SZKOŁY, PRZEDSZKOŁA, ŻLOBEK), W TYM „FUNDUSZ ALKOHOLOWY”	193	66 133,94 (33 358,00 „FA”) W TYM DOTACJA 20 040,98 TJ.: 30 % CAŁOŚCI	181	66 207,92 (21 381,00 „FA”) W TYM DOTACJA 31 916,78 TJ.: 48 % CAŁOŚCI	88	59 079,00 (6 486,00 „FA”) W TYM DOTACJA 42 028,00 TJ.: 71 % CAŁOŚCI	83	54 935,75 (6 000,00 „FA”) W TYM DOTACJA 24 915,20 TJ.: 45 % CAŁOŚCI	65	48 326,00 W TYM DOTACJA 35 531,80 TJ.: 73,53 % CAŁOŚCI
GORĄCY POSILEK (JADŁODAJNIA)	23	14 894,08	38	44 276,4	31	38 605	16	9 878,50	0	0
OPLATY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOLECZNEJ	4	26 484,76	6	83 230,72	9	139 912,49	13	218 701,75	16	292 347,40
POGRZEBY	4	6 310,51	2	31 34,59	4	5 737,6	2	3 389,80	2	4 177,01
OGÓLEM	921 503,11	577 803,7	684 869,33	698 779,20 ZŁ	791 346,26 ZŁ					

FORMA POMOCY	2007		2008		2009		2010		2011	
	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ	LICZBA RODZIN	KWOTA W ZŁ
ZASIŁEK STAŁY	69	217 964,58	71	224 983,9	70	209 665,08	70	217 976,02	88	241 273,74
SKŁADKI ZDROWOTNE	69	17 275,37	61	18 606,32	59	16 963,84	58	17 761,26	68	19 081,45
OGÓLEM	235 221,95	243 590,22	226628,92	235 737,28	260 355,19					

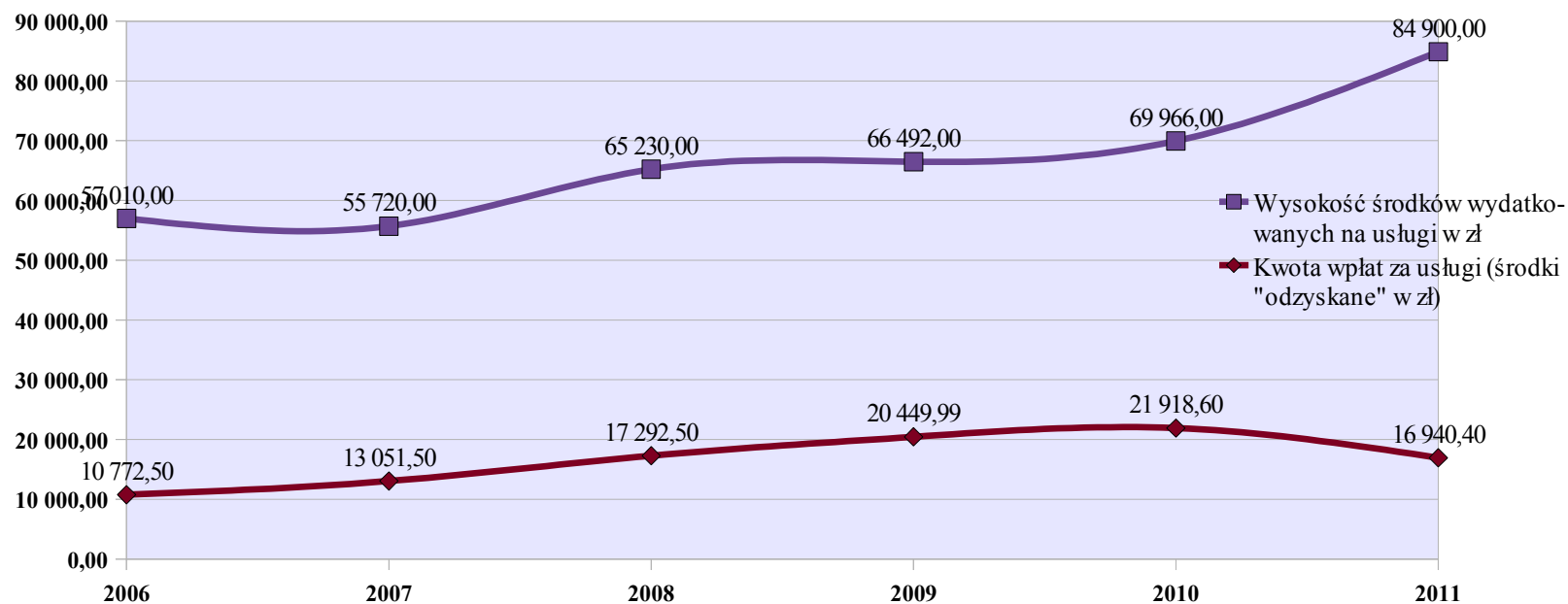
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ - LATA 2006-2011

ROK	ILOŚĆ OSÓB	ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ
2006	1	11 641,00
2007	4	26 485,00
2008	6	83 230,00
2009	9	139 912,00
2010	13	218 701,75
2011	16	292 347,40

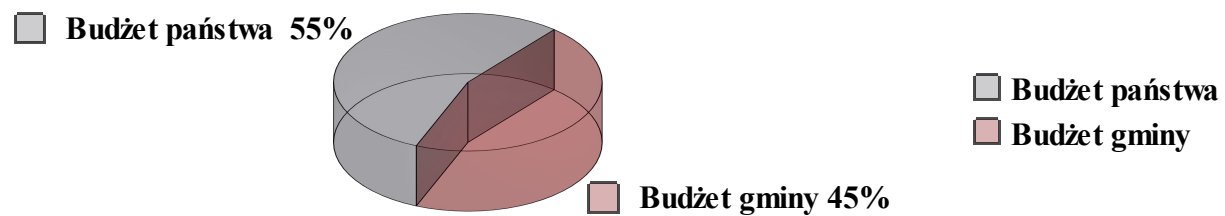
USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE - LATA 2006-2011

ROK	IŁOŚĆ OSÓB	WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW WYDATKOWANYCH NA USŁUGI W ZŁ	KWOTA WPŁAT ZA USŁUGI (ŚRODKÓW „ODZYSKANYCH”) W ZŁ
2006	15	57 010,00	10 772,50
2007	21	55 720,00	13 051,50
2008	24	65 230,00	17 292,50
2009	25	66 491,82	20 449,99
2010	25	69 966,00	21 918,60
2011	31	84 900,00	16 940,40

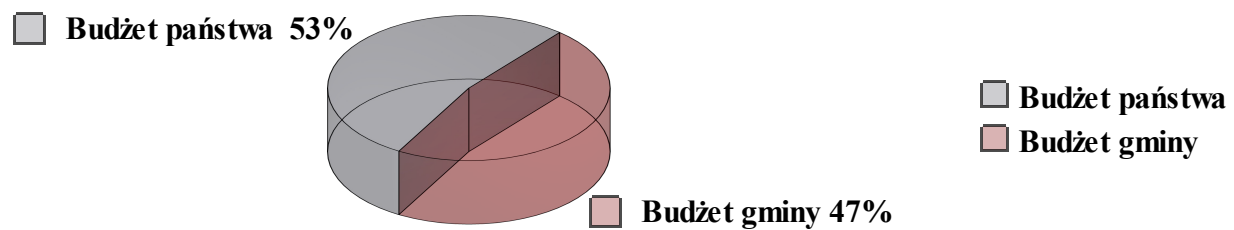

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

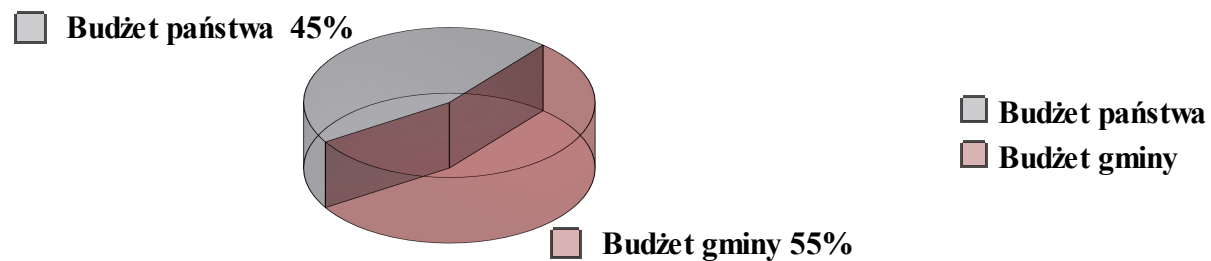
2009

2010

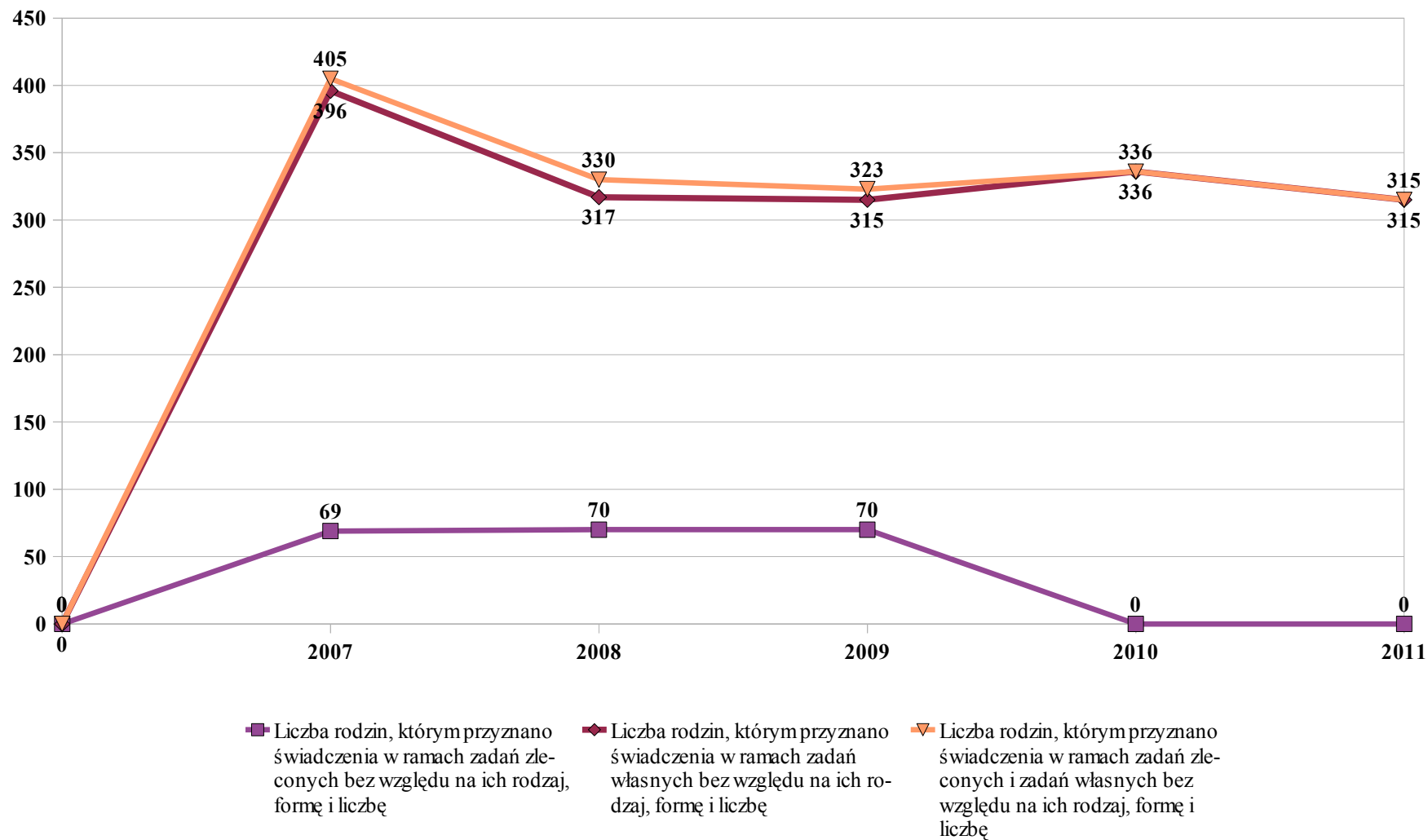
2011

RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ ZE WZGLĘDU NA RODZAJ ŚWIADCZEŃ W LATACH 2007-2011 KSZTAŁTOWAŁA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007			2008			2009			2010			2011		
	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH I ZADAŃ WŁASNYCH (BEZ WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, FORMĘ, LICZBĘ ORAZ ŹRÓDŁO FINANSOWANIA)	550	405	1093	610	330	816	687	323	850	641	336	772	599	315	689
ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH BEZ WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, FORMĘ I LICZBĘ	69	69	103	71	70	102	70	70	103	0	0	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PRYZNANE W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH BEZ WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, FORMĘ I LICZBĘ	541	396	1059	597	317	803	667	315	841	641	336	772	599	315	689

Liczba rodzin i osób objętych pomocą ze względu na rodzaj świadczeń - lata 2007-2011

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, DŁUŻNICZY ALIMENTACYJNI

I. DECYZJE:

Łącznie w 2011 r. wydano 1 543 decyzje (na wnioski strony oraz w wyniku postępowań prowadzonych z urzędu), w tym:

- **1 005 decyzji** w sprawach dotyczących **świadczeń rodzinnych**, w tym:

683 decyzji w sprawach dotyczących zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego
144 decyzji w sprawach dotyczących zasiłku pielęgnacyjnego
31 decyzji w sprawach dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego
147 decyzji w sprawach dotyczących jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

- **44 decyzje** w sprawie przyznania pomocy finansowej realizowanej w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne
- **270 decyzji** w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- **154 decyzje** w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami.
- **70 decyzji** zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń

II. WYDATKI:

wypłaty świadczeń rodzinnych	- 2 383 .219,10 zł	- 3.237,34 zł (<i>ponieszenie kosztów</i>)	= 2.379.981,76 zł
wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego	- 817.330,00 zł	- 4.855,09 zł (<i>ponieszenie kosztów</i>)	= 812.474,91 zł
SUMA:	3.200.549,10 zł	- 8.092,43 zł	= 3.192.456,67 zł

Kwota **3.200.549,10 zł** (suma wszystkich list wypłat zrealizowanych w 2011 r.) pomniejszona o zwroty bieżące nienależnie pobranych świadczeń (czyli świadczenia nienależnie pobrane i zwrócone w danym roku budżetowym) tj. o kwotę **8.092,43 zł**, stanowi kwotę rzeczywistych wydatków poniesionych w 2011 r. czyli **3.192.456,67 zł**

Ponadto, poniesiono w **2011 roku** następujące koszty związane z opłatą za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego składek na:

- ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenie pielęgnacyjne - **42.950,85 zł**
- ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenie pielęgnacyjne - **7.628,40 zł**

III. ZWROTY

A. DŁUŻNICY ALIMENTACYJNI

Łączna kwota zwrotów wyegzekwowanych w 2011 r. od dłużników alimentacyjnych wynosi 131 771,47 zł, w tym

- **17 263,76 zł** stanowi spłatę należności powstałych na skutek wypłaty zaliczki alimentacyjnej
- **109.042,78 zł**, w tym **33 831,22 zł odsetki**, a pozostała część tj.: **75 211,56 zł** stanowi spłatę należności powstałych na skutek wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- **4 464,93 zł** stanowi 20 % zwróconych przez dłużników należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przekazywane przez inne gminy na dochody własne gminy Pyskowice, jako organu właściwego dłużnika

Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych **łącznie w 2011 r.** wyniosły **27 545,39 zł**, w tym kwota **23 080,46 zł** to kwoty przekazane przez gminę na dochody własne oraz **4 464,93 zł** to kwoty przekazane przez inne gminy

Należności do zapłaty z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego według stanu **na dzień 31.12.2011r.** wynoszą **2.047.624,13 zł**, natomiast zadłużenie z tytułu samych odsetek ustawowych naliczonych od ww. świadczeń **na dzień 31.12.2011 r.** wynosi **332 872,64 zł**.

B. ZWROTY NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ

(świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna, świadczenia z funduszu alimentacyjnego)

- łącznie w **2011 roku** odzyskano kwotę **47 804,01 zł**, w tym:
 - ♦ **8.302,17 zł** odsetek ustawowych
 - ♦ **31 409,41 zł** należności za lata ubiegłe
 - ♦ **8.092,43 zł** należności bieżące (pomniejszenie kosztów)
- łącznie wydano **70 decyzji zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń**

IV. POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Według stanu na dzień **31.12.2011r.** liczba dłużników na terenie Gminy Pyskowice wynosiła **141.**

Liczba ta wskazuje osoby zobowiązane tytułem wykonawczym do alimentacji, wobec których egzekucja świadczeń alimentacyjnych wszczęta na wniosek wierzyciela okazała się bezskuteczna, stwarzając tym samym podstawę do złożenia przez osobę uprawnioną (lub jej przedstawiciela ustawowego) **wniosku o ustalenie prawa do świadczeń funduszu alimentacyjnego** (co skutkuje podjęciem działań wobec dłużnika z urzędu w związku z przyznaniem świadczeń), jak również bezpośrednio **wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.**

Należy nadmienić, iż organ właściwy ustalając prawo do świadczeń funduszu alimentacyjnego może podejmować działania wyłącznie wobec dłużników zamieszkujących na terenie gminy, natomiast o podjęcie działań wobec pozostałych występuje odpowiednio do organów właściwych dla dłużników zamieszkujących na danym terenie. Tym samym inne organy jeżeli dłużnik nie zamieszkuje na ich terenie, a według posiadanych informacji jego miejscem zamieszkania jest Gmina Pyskowice występują z wnioskiem o podjęcie wobec niego działań.

Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Pyskowice w 2011 r. podjęto następujące działania:

- **94 dłużników alimentacyjnych** wezwano do osobistego zgłoszenia do siedziby Ośrodka celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego;
- przeprowadzono **25 wywiadów alimentacyjnych** oraz odebrano **25 oświadczeń majątkowych**;
- wysłano **3 wezwania** do dłużników alimentacyjnych do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, celem aktywizacji zawodowej
- w stosunku do **17 dłużników** podjęto działania aktywizacyjne zawiadamiając Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników;
- wysłano do komornika sądowego **34 pisma** w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych, przekazując w ten sposób informacje uzyskane w wyniku przeprowadzonego wywiadu oraz odebranego oświadczenia majątkowego, mające niejednokrotnie istotny wpływ na skuteczność egzekucji;
- złożono **11 wniosków** do starosty o zatrzymanie prawa jazdy;
- złożono **13 zawiadomień** do prokuratury o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. u. 1997 r. nr 88 poz. 553 ze zm), a tym samym wniosków o wszczęcie i przeprowadzenie postępowań;
- wysłano do organów właściwych wierzyciela, które wystąpiły o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkałych na terenie Pyskowic informujących ponad **20 pism** informujących o podjętych wobec nich działaniach oraz ich efektach.

Ponadto, w celu ustalenia adresu dłużnika, a tym samym uzyskania możliwości podjęcia wobec niego działań występowano do Wydziału Spraw Obywatelskich, Ochrony Informacji i Zarządzania Kryzysowego, jak również do Centralnego Biura Adresowego.

Co więcej, w sytuacji gdy podjęcie wobec dłużnika działań okazało się niemożliwe z uwagi na jego pobyt w areszcie śledczym bądź zakładzie karnym występowano do dyrektora jednostki o umożliwienie skazanemu podjęcia pracy w miejscu odbywania kary pozbawienia wolności.

Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie innych gmin:

- wystosowano 94 pisma informujące o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wniosków o podjęcie wobec danego dłużnika działań, o których mowa w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

V. CHARAKTERYSTYKA - WNIOSKI, ŚWIADCZENIA, RODZINY

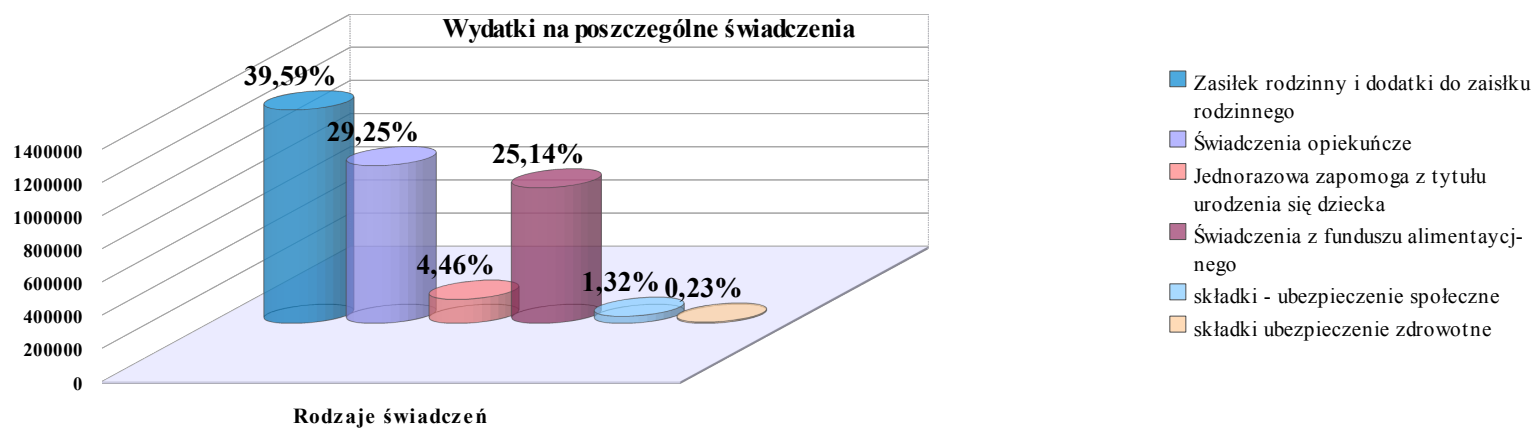
Poniższa tabela przedstawia liczbę wniosków złożonych w 2011 roku oraz kwoty wydatkowane na poszczególne świadczenia:

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2011	KWOTA W ZŁ
ZASIŁEK RODZINNY I DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	589	1.287.165,20
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY	114	681.156,00
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE	22	269.897,90
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	147	145.000,00
RAZEM (ŚWIADCZENIA RODZINNE)	872	2.383.219,10
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	201	817.330,00
RAZEM	1073	3.200.549,10

Należy zwrócić uwagę, iż kwota wydatków jest wynikiem zarówno postępowań przeprowadzonych na wnioski złożone w 2011 r., jak również w sytuacji, gdy prawo do świadczeń ustalone zostało we wcześniejszych latach **na czas określony** lub **na stałe** (tj.: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne, które przyznaje się na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności), **na okres zasiłkowy**, który rozpoczyna się **1 listopada i trwa do 31 października** kolejnego roku kalendarzowego (dot. świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego) bądź **okres świadczeniowy**, który rozpoczyna się **1 października i trwa do 30 września** kolejnego roku kalendarzowego (dotyczy świadczeń z funduszu alimentacyjnego).

LICZBA ZREALIZOWANYCH ŚWIADCZEŃ, NARASTAJĄCO OD POCZĄTKU ROKU 2011

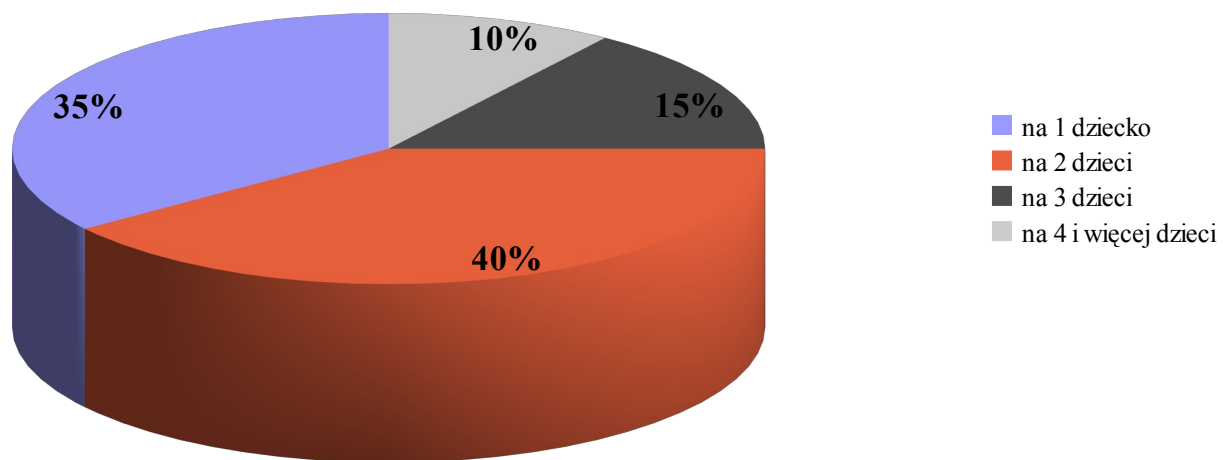
RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA WYDATKOWANA W ZŁ
ZASIŁEK RODZINNY	9 079	780 498,00
DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	4 335	506 667,20
ŚWIADCZENIE OPIEKUŃCZE (ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY ORAZ ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE)	4 977	951 053,90
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	145	145 000,00
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	2 356	817 330,00
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE (OPLACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE)	328	42 950,85
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE (OPLACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE)	164	7 628,40
RAZEM	21 384	3 251 128,35

Charakterystyka rodzin uprawnionych do świadczeń rodzinnych według stanu na dzień 31.12.2011 r. przedstawia się następująco:

LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA RODZINNE (ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI, ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY, ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE ORAZ JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA)	655
LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	328
NA 1 DZIECKO	115
NA 2 DZIECI	131
NA 3 DZIECI	50
NA 4 DZIECI I WIĘCEJ	32

Rodziny pobierające zasiłek rodzinny

PONIŻSZA TABELA UWZGLĘDNI DODATKOWO DOCHÓD W PRZELICZENIU NA OSOBĘ RODZINIE (NETTO) ORAZ NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ DZIECKA.

LICZBA RODZIN <u>PEŁNYCH</u> (BEZ DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO), POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	180
BEZ DOCHODU	17
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	30
OD 100,01 ZŁ DO 252,00 ZŁ	42
OD 252,01 ZŁ DO 400,00 ZŁ	54
OD 400,01 ZŁ DO 504,00 ZŁ	32
POWYŻEJ 504,00 ZŁ	5
LICZBA RODZIN <u>PEŁNYCH Z DZIECKIEM NIEPEŁNOSPRAWNYM</u>, POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	26
BEZ DOCHODU	3
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	7
OD 100,01 ZŁ DO 291,50 ZŁ	4
OD 291,51 ZŁ DO 400,00 ZŁ	0
OD 400,01 ZŁ DO 583,00 ZŁ	12
POWYŻEJ 583,00 ZŁ	0
LICZBA RODZIN <u>NIEPEŁNYCH</u> (BEZ DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO), POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	111
BEZ DOCHODU	15
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	10
OD 100,01 ZŁ DO 252,00 ZŁ	34
OD 252,01 ZŁ DO 400,00 ZŁ	25
OD 400,01 ZŁ DO 504,00 ZŁ	21
POWYŻEJ 504,00 ZŁ	6
LICZBA RODZIN <u>NIEPEŁNYCH Z DZIECKIEM NIEPEŁNOSPRAWNYM</u>, POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY, W TYM:	11
BEZ DOCHODU	2
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	0
OD 100,01 ZŁ DO 291,50 ZŁ	3
OD 291,51 ZŁ DO 400,00 ZŁ	2
OD 400,01 ZŁ DO 583,00 ZŁ	4
POWYŻEJ 583,00 ZŁ	0

Łącznie z pomocy w formie zasiłku rodzinnego w miesiącu **grudniu 2011 r.** skorzystało **328 rodzin**, w tym **206 rodziny (62,80 %)** to rodziny pełne, natomiast **122 rodziny (37,20 %) to rodziny niepełne**. Z kolei **37 rodzin**, czyli **11,28 %** wszystkich rodzin otrzymujących zasiłek rodzinny to rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.

Ponad 1/4 wszystkich rodzin – **84 rodziny (25,61 %)** otrzymujących świadczenia rodzinne nie posiada dochodu lub dochód ten nie przekracza 100,00 zł na osobę rodzinie, połowa – **164 rodziny (50 %)** posiada dochód w granicach od 100,00 - 400,00 zł na osobę rodzinie, natomiast **80 rodzin (24,39 %)** powyżej 400,00 zł na osobę rodzinie.

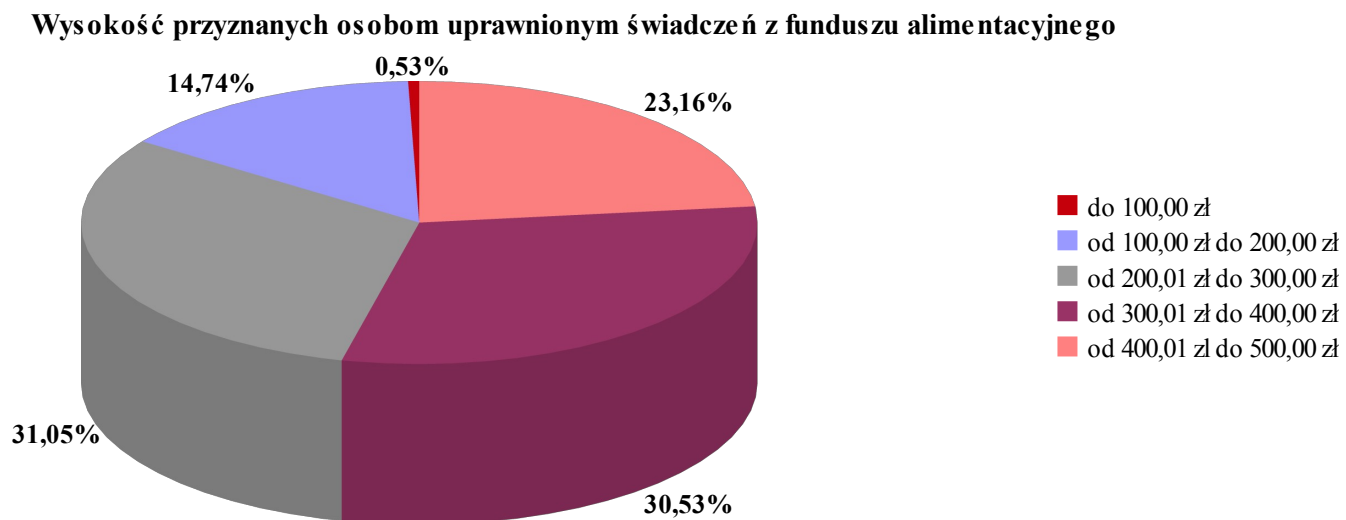
CHARAKTERYSTYKA RODZIN UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO WEDŁUG STANU NA DZIEŃ **31.12.2011 r.** PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM:	122
BEZ DOCHODU	16
DOCHÓD DO 100,00 ZŁ	36
OD 100,01 ZŁ DO 252,00 ZŁ	18
OD 252,01 ZŁ DO 362,50 ZŁ	11
OD 362,51 ZŁ DO 504,00 ZŁ	15
OD 504,01 ZŁ DO 583,00 ZŁ	9
POWYŻEJ 583,00 ZŁ	17
LICZBA RODZIN POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM:	122
Z 1 OSOBĄ UPRAWNIONĄ	76
Z 2 OSOBAMI UPRAWNIONYMI	28
Z 3 OSOBAMI UPRAWNIONYMI	14
Z 4 I WIĘCEJ OSOBAMI UPRAWNIONYMI	4

Kryterium uprawniającym do otrzymywania świadczeń funduszu alimentacyjnego jest kwota 725,00 zł (netto) w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Z powyższych danych wynika, że **70 rodzin** czyli **57,38 %** wszystkich rodzin uprawnionych do otrzymywania ww. świadczeń nie posiada żadnego dochodu lub posiada dochody w wysokości do 362,50 zł na osobę w rodzinie tj.: ½ ustalonego kryterium, natomiast pozostałe **52 rodziny** tj.: **42,62 %** posiada dochód w granicach od 362,51 zł do 725,00 zł.

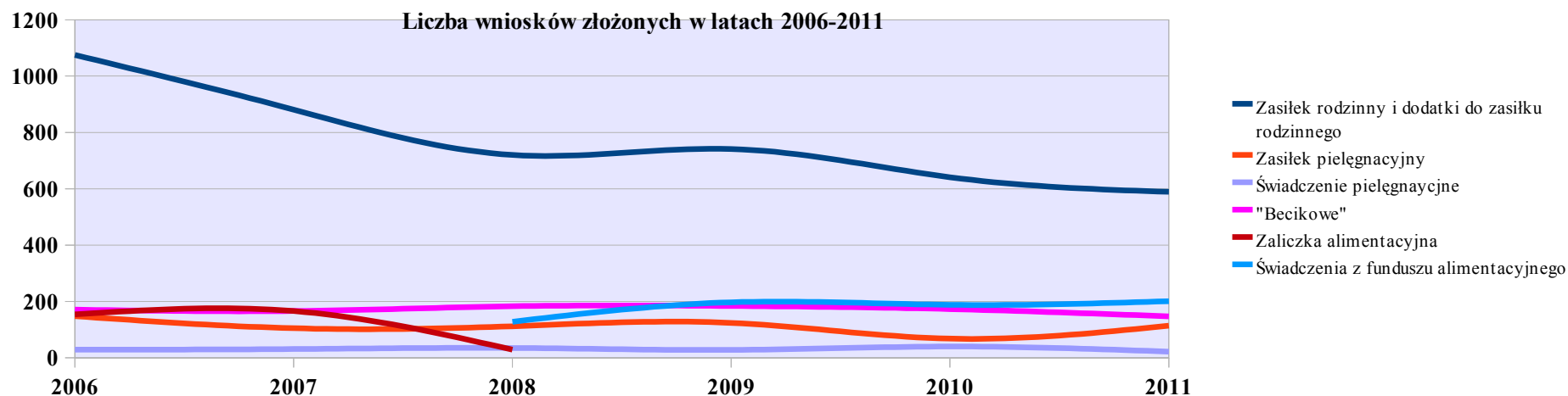
LICZBA OSÓB UPRAWNIONYCH DO ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, W TYM W WYSOKOŚCI	190
DO 100 ZŁ	1
OD 100,01 ZŁ DO 200,00 ZŁ	28
OD 200,01 ZŁ DO 300,00 ZŁ	59
OD 300,01 ZŁ DO 400,00 ZŁ	58
OD 400,01 ZŁ DO 500,00 ZŁ	44

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże **nie wyższej niż 500,00 zł.**

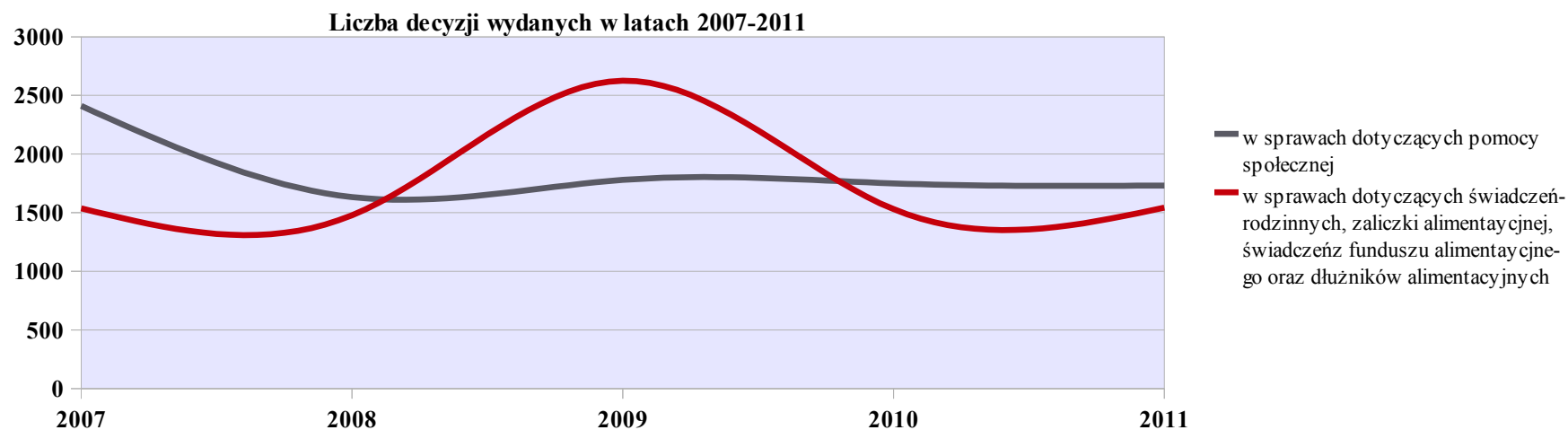
LICZBA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ ŚWIADCZENIA FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO (DO 2008 R. O ZALICZKĘ ALIMENTACYJNĄ)

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2006	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2007	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2008	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2009	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2010	LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W 2011
ZASIŁEK RODZINNY I DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	1075	881	720	741	641	589
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY	148	105	112	124	68	114
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE	29	31	35	28	40	22
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	171	166	183	184	173	147
RAZEM (ŚWIADCZENIA RODZINNE)	1423	1183	1050	1077	922	872
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	0	0	128	197	188	201
ZALICZKA ALIMENTACYJNA	154	166	29	0	0	0
RAZEM	1577	1349	1207	1274	1110	1073

LICZBA DECYZJI WYDANYCH W LATACH 2007-2008

	2007	2 008	2009	2010	2011
LICZBA DECYZJI WYDANYCH W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH POMOCY SPOŁECZNEJ	2 410	1 633	1 779	1 750	1731
LICZBA DECYZJI WYDANYCH W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ZALICZKI ALIMENTACYJNEJ, ŚWIADCZEŃ FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH	1 537	1 478	2 625	1 530	1543
OGÓLEM	3 947	3 111	4 404	3 280	3274

OCENA REALIZACJI „PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2007-2011 DLA MIASTA PYSKOWICE” - EWALUACJA

Ad. MISJA 1 – PODNIESIENIE JAKOŚCI PRACY Z KLIENTEM

Założone cele strategiczne:

1. podniesienie poziomu zadowolenia klienta pozostającego w kontakcie z pracownikiem socjalnym – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
2. podniesienie poziomu zaangażowania klienta w poprawę własnej sytuacji – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
3. podniesienie poziomu zaangażowania pracownika w poszukiwanie alternatywnych rozwiązań mających na celu wywołanie zmiany – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
4. zaangażowanie kierownictwa – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji
5. rozszerzenie oferty lokalnej pomocy społecznej, zwiększenie dostępności do siedziby OPS dla wszystkich grup odbiorców – realizowane na bieżąco i do dalszej realizacji

Założone cele operacyjne:

1. stosowanie nowoczesnych metod i narzędzi pracy, także w oparciu o zasady kompleksowego zarządzania jakością – stosowano strategiczny model pracy socjalnej integrujący trzy klasyczne metody pracy socjalnej. Stosowano także nowoczesne narzędzia pracy, tj. korzystanie z kontraktu socjalnego, indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, prac społecznie użytecznych i zgodnie z teoretycznymi założeniami systemowej terapii rodzin metodę VIT (wideotrening komunikacji wewnątrzrodzinnej). Dodatkową formą pracy były konsultacje pedagogiczne i psychologiczne, wspierające działania pracowników socjalnych. Ponadto prowadzona była superwizja wewnętrzna polegająca na analizie działań, postaw i motywacji skłaniających do podjęcia konkretnej decyzji ws klienta, wobec poszczególnych pracowników w relacji z klientem. Istota superwizji opiera się także na wspieraniu pracownika w poszukiwaniu alternatyw w pracy z klientem. Realizowano projekt systemowy „Trampolina – sięgaj wyżej” oraz prowadzono warsztaty i treningi dla poszczególnych grup odbiorców, a także grupę wsparcia.
2. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji – stosowano motywowanie pozytywne polegające na zachęcaniu pracowników Ośrodka do uczestnictwa w szkoleniach zewnętrznych i procesie wewnętrznej superwizji. Pracownicy zachęceni byli do podnoszenia swoich kwalifikacji, a ci, którzy podjęli kształcenie motywowani byli poprzez nagrody i awanse zawodowe oraz poszerzanie kompetencji i odpowiedzialności za realizację konkretnych zadań dodatkowych.
3. organizowanie szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych dla kadry merytorycznej OPS celem nieustannej aktualizacji kompetencji stosownie do pojawiających się potrzeb i problemów społecznych. Najczęściej korzystaliśmy ze szkoleń bezpłatnych dla OPS, finansowanych ze środków unijnych, niektórzy pracownicy uczestniczyli w płatnych szkoleniach (szczegółowe dane dotyczące szkoleń i ich tematyki w sprawozdaniu powyżej). Wewnątrz Ośrodka na bieżąco odbywały się superwizje, zespoły interdyscyplinarne i spotkania grup roboczych oraz proces zorganizowanego rozwiązywania problemów, które miały charakter doskonalenia warsztatu zawodowego pracowników.

4. podejmowanie przez pracowników socjalnych działań o charakterze profilaktyki i wczesnej interwencji – na bieżąco podejmowane były działania interwencyjne w oparciu o każdy sygnał ze środowiska, instytucji lub organizacji. Ponadto odbywały się spotkania grup roboczych oraz sformalizowano zgodnie z obowiązującymi przepisami funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, których działania miały znaczenie profilaktyczne i interwencyjne (ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).
5. umożliwienie pracownikom merytorycznym specjalizowania się w węższych obszarach oddziaływań (praca z bezrobotnymi, praca z niepełnosprawnymi, praca z chorymi psychicznie, praca z osobami w podeszłym wieku, praca z dziećmi etc.) – oczekiwanie wszechstronności od pojedynczego pracownika zagraża jego szybkim wypaleniem zawodowym i słabą jakością działań ze względu na ilość i złożoność problemów oraz bardzo zróżnicowane potrzeby różnych grup klientów – poszczególni pracownicy socjalni zadeklarowali płaszczyzny ich zainteresowań zawodowych, a w oparciu o ścieżki karier zawodowych mogli brać udział w szkoleniach specjalistycznych, stosownie do preferowanego obszaru działania. Działanie to ma charakter długofalowy, wymaga długiego szkolenia, a w dalszej perspektywie nie jest wykluczona konieczność zreorganizowania Ośrodka. Stosownie do indywidualnych zainteresowań zawodowych pracowników podejmowali oni działania dodatkowe, np. organizowanie „tematycznych” grup wsparcia oraz imprez okolicznościowych adresowanych do konkretnych grup odbiorców (dzieci).
6. kontynuacja działań psychologa zatrudnionego jako konsultanta ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na $\frac{3}{4}$ etatu celem prowadzenia działań o charakterze profilaktycznym, terapeutycznym i interwencyjnym – stosownie do potrzeb i na bieżąco
7. kontynuacja działań o charakterze superwizji wewnętrznej i weryfikacji działań pracowników socjalnych – odbywała się na bieżąco
8. pozyskanie do współpracy superwizora zewnętrznego – nie zrealizowano ze względu na ograniczone środki w budżecie OPS, planuje się w dalszym etapie działania, stosownie do możliwości finansowych Gminy.
9. utworzenie domu pomocy społecznej, dziennego domu pomocy społecznej, mieszkania chronionego – nie zrealizowano. Mimo wzrostu ilości osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, nadal nie jest to jednak liczba, która wskazywałaby na konieczność uruchamiania tego typu placówek na terenie Miasta. Należy mieć na uwadze przepisy dotyczące w/w placówek, z których wynika, że nie można tworzyć wieloprofilowych domów za wyjątkiem przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Mając na uwadze różne profile placówek (po kilka osób w tych domach), w których aktualnie przebywają skierowani brak zasadności tworzenia placówki stacjonarnej na terenie Gminy Pyskowice. W większości przypadków klienci korzystają z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w domu klienta. Ponadto koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej wielokrotnie przewyższa koszt świadczonych dla niego usług w środowisku zamieszkania, zatem priorytetem uzasadnionym zarówno ekonomicznie, jak i merytorycznie jest, w myśl zasady subsydiarności w polityce społecznej, jak najdłuższe utrzymywanie klienta w jego środowisku rodzinnym i zamieszkania, a sięganie po rozwiązanie polegające na umieszczeniu w domu pomocy społecznej traktowane jest jako ostateczne i dopiero po wyczerpaniu innych możliwości wsparcia.

Ad. MISJA 2 – POPRAWA WIZERUNKU POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Założone cele strategiczne:

1. działania wspierające kierowane do najbardziej potrzebujących grup odbiorców – realizowano na bieżąco
2. rozszerzenie oferty pomocowej – realizowano na bieżąco

3. wzmacnianie umiejętności interpersonalnych i społecznych u pracowników socjalnych – realizowano na bieżąco
4. kształtowanie otwartości na zmianę roli pracownika socjalnego w społeczności lokalnej tak u samych pracowników, jak i w społeczności lokalnej – realizowano na bieżąco

Założone cele operacyjne:

1. ułatwianie klientom korzystanie ze wsparcia oferowanego przez inne podmioty zarówno na terenie Gminy, jak i poza nią (sfinansowanie kosztów dojazdów, umożliwienie kontaktu telefonicznego, pośredniczenie w załatwianiu formalności) – klienci byli informowani o możliwościach i uprawnieniach. Dostępne były na bieżąco różne druki wniosków wymaganych w innych instytucjach, które klienci wypełniali przy pomocy pracowników OPS. Ponadto na tablicy informacyjnej w Przeglądzie Pyskowickim i siedzibie OPS dostępne były różnorodne ogłoszenia i komunikaty dotyczące spraw klientów. Zamieszczano na tablicy także bieżące oferty pracy. Część klientów skorzystała ze wsparcia finansowego na pokrycie kosztów dojazdu do konkretnej instytucji, wyrobienie nowych dokumentów, np. dowód osobisty bądź wykonanie badań wymaganych do zatrudnienia.
2. uruchomienie placówek całodobowych i półstacjonarnych stosownie do potrzeb społecznych – po analizie potrzeb w tym zakresie nie podjęto działań. Dane z diagnozy wskazują na konieczność ciągłego monitorowania potrzeb w zakresie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
3. ograniczenie kierowania pomocy do osób marnotrawiących udzielone wsparcie – realizowano na bieżąco poprzez zawieranie kontraktów socjalnych z klientami, kierowanie ich do prac społecznie użytecznych, które pozwalały także na selekcję osób unikających pracy, wyłudzających świadczenia z pomocy społecznej bądź pracujących „na czarno”. W przypadku marnotrawienia środków przez osoby nadużywające alkoholu pomoc ograniczana była do talonów na żywność dla klienta i członków rodziny oraz opłacania posiłków dla dzieci. Kontrolowano rodzaj zakupów poprzez analizę paragonów. W innych przypadkach zakupy dokonywane były pod nadzorem pracownika socjalnego, a w jeszcze innych sytuacjach klient dokonywał ich samodzielnie, lecz następnie musiał przedstawić imienną fakturę, ponieważ od tego uzależnione było dalsze wsparcie. W niektórych przypadkach, za zgodą klienta, środki zasiłku były przekazywane bezpośrednio na konto wskazanego odbiorcy, np. opłaty za opał, media itp. W decyzjach administracyjnych regulowano także kwestie dotyczące zaleceń na temat form realizacji świadczenia oraz zamieszczano informacje o skutkach nie wykonania zaleceń. W razie nieskuteczności tych oddziaływań wydawano decyzje odmawiające udzielenia pomocy finansowej.
4. wzmożenie kontroli sposobu wykorzystania przyznanej pomocy – sprawdzano informacje ze środowiska dotyczące sytuacji majątkowej klientów (zatajonej podczas składania wniosków o pomoc). W sytuacjach potwierdzenia zarzutów, podejmowano działania zmierzające do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, a ponadto występowano na drogę egzekucji komorniczej oraz powiadamiano organy ścigania i prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
5. podniesienie kompetencji pracowników socjalnych i zmiana wizerunku z roli „kasjera” na osobę wspierającą, ale i kontraktującą – realizowane na bieżąco.
6. prowadzenie badań wśród klientów – w minionym roku na bieżąco analizowane były interwencje klientów
7. propagowanie informacji dotyczących pomocy społecznej w BIP oraz prasie lokalnej – realizowane na bieżąco. Informacje dotyczące działalności OPS zamieszczano na stronie internetowej oraz w siedzibie OPS. Ponadto w „Przeglądzie Pyskowickim” ukazały się informacje o działaniach OPS. Plany utworzenia własnej strony internetowej Ośrodka uległy przesunięciu w czasie ze względu na inne priorytety w wydatkach.
8. organizowanie spotkań – zorganizowano uroczyste spotkanie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego oraz imprezy z okazji Św. Mikołaja.

Ad. MISJA 3 - PODNIESIENIE JAKOŚCI PRACY I WSPÓŁPRACY WEWNĄTRZ JEDNOSTKI (OPS)

Cele strategiczne:

1. wzrost kompetencji i kwalifikacji pracowników OPS ze szczególnym uwzględnieniem pracowników merytorycznych – realizowane na bieżąco
2. zmiana stylu pracy wśród niektórych pracowników socjalnych – realizowano na bieżąco
3. właściwe kierowanie udzielanej pomocy – realizowano na bieżąco
4. praca w oparciu o zasady kompleksowego zarządzania jakością w OPS – realizowano na bieżąco
5. poprawa kompleksowości pracy z klientem – realizowano i do dalszej realizacji jako proces ciągły.

Cele operacyjne:

1. organizowanie szkoleń i treningów dla pracowników (zmiana postaw zawodowych, doskonalenie umiejętności interpersonalnych, uwalnianie się od schematów i stereotypów, podmiotowe podejście do klienta) – realizowano na bieżąco
2. wzmacnianie postaw zawodowych otwartych na zmianę, podejmowanie nowych inicjatyw i doskonalenie zawodowe (motywowanie przez nagradzanie) – realizowano na bieżąco
3. tworzenie przez kierownictwo atmosfery sprzyjającej przepływowi informacji oraz informacji zwrotnych – prowadzono zebrania, spotkania, rozmowy indywidualne, m. in. W ramach kontroli zarządczej i oceny ryzyka wśród pracowników OPS, które ujawniło ich potrzeby, inicjatywy oraz propozycje rozwiązań problemów.
4. kontynuacja działań jasno określających zasady pracy i współpracy oraz kontroli ich przestrzegania – na bieżąco
5. kontynuacja superwizji wewnętrznej i weryfikacji działań pracowników socjalnych przez pracowników o wyższych kwalifikacjach i kompetencjach (w obszarze diagnozy, podejmowanych oddziaływań i ewentualnych ich modyfikacji)
6. ciągła ewaluacja działań podejmowanych wobec jednostki lub rodziny – realizowano na bieżąco
7. koncentracja na klientach wewnętrznych czyli praca w oparciu o zasadę, że działania jednego pracownika warunkują jakość działań kolejnego, podejmującego pracę po poprzedniku – realizowano na bieżąco
8. wsparcie dla pracowników merytorycznych poprzez profilaktykę wobec zjawiska wypalenia zawodowego i wsparcie działań pracowników socjalnych poprzez możliwość korzystania z konsultacji z psychologiem – realizowano na bieżąco i stosownie do potrzeb zgłaszanych przez pracowników oraz poprzez ujęcie w ocenie ryzyka na stanowisku pracy i badaniach okresowych badania psychologicznego dla pracowników merytorycznych OPS
9. poprawa warunków pracy pracowników (doposażenie sprzętowe, zakup nowych mebli) oraz poprawa bazy lokalowej w celu ułatwienia kontaktu z klientami oraz rozwoju OPS – dotychczasowe usprawnienia i zmiany stały się niewystarczające, ponieważ rozszerzenie zadań OPS, wzrost zatrudnienia, ilości stażystów, praktykantów, ilości klientów oraz charakter prowadzonych działań zarówno merytorycznych, jak i administracyjnych powodują nadmierną ciasnotę, zagęszczenie i ograniczoną przestrzeń tak dla samych pracowników, jak i dla klientów, co systematycznie utrudnia sprawną obsługę i świadczenie usług na oczekiwanym poziomie. Ze względu na konieczność wewnętrznego zreorganizowania pracy pojawiła się konieczność zaadaptowania pomieszczenia archiwum na potrzeby superwizji, konsultacji, pracy indywidualnej z klientem, pracy metodą VIT, spotkań grup wsparcia, jednakże przestrzeń jest niewystarczająca do organizowania wewnętrznych szkoleń lub kilkunastoosobowych spotkań.

Nie ma także możliwości wykorzystania pomieszczenia na spotkania całego zespołu OPS. Brak też odrębnego pomieszczenia na kasę, a z uwagi na fakt, że nie wszyscy klienci OPS są w stanie samodzielnie korzystać z kont bankowych, wpływa na to, że osiągnięty został szczyt możliwości w tym zakresie – większość klientów ma własne konta i wypłaty świadczeń dokonywane są poprzez przelew, jednakże pewna grupa osób otrzymujących świadczenia nadal korzysta z gotówkowej formy wypłaty.

Niezbędna wydaje się zmiana lokalizacji OPS na gwarantującą właściwą realizację zadań oraz komfort pracy.

Ad. MISJA 4 – PODNIESIENIE JAKOŚCI WSPÓŁPRACY Z ZASOBAMI ZEWNĘTRZNYMI

Cele strategiczne:

1. kompleksowe działania wobec problemów społecznych – w trakcie realizacji jako proces długofalowy i ciągły
2. wzajemna wiedza dotycząca działalności merytorycznej – realizowano na bieżąco
3. wykorzystanie wszystkich dostępnych zasobów w celu rozwiązywania lokalnych problemów społecznych – realizowano na bieżąco.

Cele operacyjne:

1. sformalizowanie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i zwiększenie częstotliwości spotkań grup roboczych – stosownie do regulacji prawnych i potrzeb merytorycznych.
2. kreowanie przez kierownictwo wzorca komunikowania się i współpracy z otoczeniem zewnętrznym – podjęte były działania mające na celu „ocieplenie” i zmianę wizerunku pracownika socjalnego poprzez publikacje informacji o podejmowanych działaniach w lokalnej prasie, zorganizowanie Św. Mikołaja i Dnia Pracownika Socjalnego. Ponadto pracownik OPS brał udział w pracach Komisji Konkursowej powołanej przez Burmistrza oraz podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi. OPS realizował m.in. uchwałę podjętą w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemoc w rodzinie, współpracował z innymi podmiotami w realizacji zadań z zakresu prac społecznie użytecznych, pracy metodą VIT.
3. propagowanie informacji na temat prowadzonej działalności – rozpowszechnianie informacji na stronie internetowej Miasta i w lokalnej prasie.
4. zapoznawanie się z działaniami i zakresem zadań innych podmiotów – realizowano poprzez udział w szkoleniach oraz w trakcie bieżących spotkań z przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.
5. inicjowanie kontaktów z innymi podmiotami – jak wyżej
6. pozyskiwanie ich do współpracy – jak wyżej
7. kształtowanie umiejętności pracy w zespole i korzystania z zasobów szerszych niż własne (poprzez organizowanie treningów, warsztatów i szkoleń) – opisano w sprawozdaniu, w zakresie tematycznym dotyczącym szkoleń

8. doprecyzowanie zasad współpracy, zakresu kompetencji i obowiązków poszczególnych służb – realizowano na bieżąco (porozumienie o współpracy z PUP i noclegowniami oraz schroniskami dla bezdomnych, a także podmiotami współpracującymi w zakresie zadań Zespołu Interdyscyplinarnego)
9. dokumentowanie podjętych wspólnie działań – realizowano na bieżąco, stosownie do potrzeb
10. kontynuowano organizowanie spotkań kontrolnych o charakterze ewaluacyjnym celem wzmocnienia umiejętności wprowadzania zmian oraz doprowadzania działań do końca – prowadzono w ramach wewnętrznej kontroli obejmującej analizę dokumentacji sporządzanej przez pracowników socjalnych pod kątem zasadności i celowości merytorycznej.
W razie uwag, wątpliwości i problemów prowadzono na bieżąco postępowanie wyjaśniające, którego celem była weryfikacja i modyfikacja zarówno treści zawartych w dokumentacji (ze szczególnym uwzględnieniem wywiadów środowiskowych), jak i samych kierunków działań przyjmowanych przez pracownika socjalnego. Ponadto w trakcie bieżących spotkań omawiano kwestie mogące wpłynąć na udoskonalenie funkcjonowania merytorycznego i formalnego OPS.
11. podejmowanie działań wobec jednostki i rodziny o charakterze subsydiarnym we współpracy z innymi instytucjami pomocy społecznej, np. powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej i inne. – realizowano na bieżąco poprzez przestrzeganie zasady subsydiarności, a więc sięgano po coraz szersze kręgi pomocy dopiero po wyczerpaniu możliwości „bliższych” i łatwiej dostępnych klientowi. Zasada ta ma na celu uruchomienie w pierwszej kolejności zasobów samego klienta pomocy społecznej, następnie jego zasobów rodzinnych i środowiskowych, a w dalszej kolejności uwzględnia wsparcie instytucjonalne ze strony OPS i ewentualnie innych podmiotów, w zależności od występujących problemów.

PRIORYTETY POMOCY SPOŁECZNEJ W ODNIESIENIU DO DOMINUJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH - ewaluacja

WIZJA

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW PYSKOWIC

Ad. MISJA 1

PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU (UBÓSTWO, BEZROBOCIE)

Cele strategiczne:

1. Diagnozowanie przyczyn wykluczenia społecznego
2. Podejmowanie oraz wspieranie wszelkich działań na rzecz włączenia osób i rodzin do życia społecznego
3. Wspieranie doskonalenia zawodowego kadr służb społecznych
4. Wspieranie rozwoju organizacji społecznych i ruchów samopomocowych

Cele operacyjne:

1. Prowadzenie badań, analiz oraz działań ewaluacyjnych i monitorujących w obszarze polityki społecznej, których konsekwencją będą szczegółowe programy i projekty działań wobec konkretnego problemu i konkretnej grupy odbiorców
2. Propagowanie aktywnych form radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych
3. Praca socjalna uwzględniająca zasadę subsydiarności oraz pomoc do samopomocy
4. Praca z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym kierowana na hierarchiczne zaspokajanie potrzeb (piramida potrzeb Maslow'a)
5. Wzmacnianie i praca w oparciu o zasoby jednostki i rodziny, a nie deficyty; promowanie właściwych postaw i zachowań w procesie readaptacji
6. Korzystanie z nowych instrumentów aktywizujących, np. prace społecznie użyteczne
7. Pomoc psychologiczna, pedagogiczna i socjalna dla osób i rodzin zagrożonych lub wykluczonych
8. Promowanie wolontariatu i prac społecznie użytecznych jako „przedsionka” pracy na umowę
9. Szkolenia zawodowe pracowników socjalnych pozwalające na doskonalenie warsztatu pracy, twórcze rozwiązywanie problemów oraz dostosowanie się do potrzeb klienta
10. Podejmowanie działań promujących i wspierających inicjatywy społeczne.

W 2011 roku prowadzone były bieżące badania potrzeb społecznych wobec indywidualnych przypadków i rodzin oraz gromadzono dane na skalę społeczności lokalnej w formie badań ilościowych (statystyka i sprawozdawczość).

Wyniki niektórych z nich zamieszczono w części dotyczącej diagnozy za rok 2011 i porównań z poprzednimi latami. Promowano w środowisku lokalnym ideę wolontariatu i prac społecznie użytecznych. Aktywizowano i motywowano klientów do podjęcia prac społecznie użytecznych, zawierano kontrakty socjalne, w których wspólnie z klientem określano bliższe i dalsze cele życiowe, wspierano w poszukiwaniu pracy, utrzymywano stały kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy i Młodzieżowym Biurem Pracy w Pyskowicach, weryfikowano aktywność klientów w tej dziedzinie, warunkowano udzielenie kolejnej pomocy od podjętych działań we własnym zakresie.

Opracowano plan treningów na rok 2011 dla klientów borykających się z różnymi problemami. Zrealizowano kolejną edycję projektu systemowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej „Trampolina – sięgaj wyżej”. Na bieżąco i stosownie do potrzeb osoby i rodziny korzystały ze wsparcia psychologa (konsultanta ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną) oraz możliwości skorzystania z metody VIT.

Wspierano w ramach pracy socjalnej osoby i rodziny podejmujące działania zmierzające do polepszenia swojej sytuacji i „usamodzielnienia” dzięki mechanizmowi finansowania prac społecznie użytecznych. Praca socjalna oparta była o zasoby jednostek i rodzin, klienci postrzegani byli jako potencjalni pracownicy, a nie osoby wykluczone społecznie i marginalizowane. Poprzez kontakt z jednostkami i organizacjami w środowisku lokalnym OPS promował ideę prac społecznie użytecznych, wspierał readaptację społeczną klientów OPS.

Ad. MISJA 2

WZMACNIANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I WSPIERANIE OSÓB CHORYCH I STARSZYCH W PEŁNIENIU RÓL SPOŁECZNYCH

Cele strategiczne:

1. Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności
2. Poprawa dostępności do informacji i uprawnień
3. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych
4. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających funkcjonowaniu osób starszych i niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

1. Ułatwienie dostępu do świadczeń z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej (pośrednictwo w kontakcie z realizatorem zadania – PCPR w Gliwicach)
2. Zapewnienie swobodnego dostępu do informacji, wniosków i ulotek dotyczących oferty PCPR, OPS i organizacji pozarządowych (wnioski o turnusy rehabilitacyjne, o ustalenie stopnia niepełnosprawności powielane przez OPS w ilości adekwatnej do potrzeb, a także ulotki organizatorów turnusów, informatory o świadczeniach, placówkach opieki dostępne w siedzibie OPS)
3. Utworzenie mieszkania chronionego w Pyskowicach
4. Utworzenie dziennego domu pomocy społecznej bądź ośrodka wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

5. Utworzenie domu pomocy społecznej w Pyskowicach
6. Zabezpieczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych opiekuńczych
7. Promowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych
8. Angażowanie osób starszych i niepełnosprawnych w życie społeczne i podejmowanie ról społecznych
9. Kreowanie właściwych postaw przez pracowników służb społecznych (OPS)

Na przestrzeni lat można stwierdzić, że jedne z dominujących problemów to starość, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Skala problemów utrzymuje się na podobnym poziomie, a więc prowadzono szczegółowe badania jakościowe za pomocą takich narzędzi jak wywiad środowiskowy, zmierzające do precyzyjnego określenia potrzeb indywidualnych w omawianym zakresie.

W zakresie celów obejmujących utworzenie mieszkania chronionego, dziennego domu pomocy społecznej i domu pomocy społecznej, po zdiagnozowaniu potrzeb w tym zakresie, już w poprzednich latach stwierdzono, że nie występują one jednak w takiej skali, aby podejmować działania i mimo wzrostu umieszczeń w placówkach nadal nie jest zasadne tworzenie takiej w ramach budżetu Gminy. Najważniejszą kwestią była realizacja obowiązkowego zadania gminy z ustawy o pomocy społecznej, tj. świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. OPS w kolejnych latach brał udział w pracach związanych z przeprowadzeniem i rozstrzygnięciem konkursów na realizację tego zadania. Ponadto na bieżąco monitorował potrzeby w skali gminy i przedstawiał stosowne informacje dotyczące bieżących wydatków oraz przyszłych potrzeb, a poszczególni pracownicy socjalni kontrolowali jakość realizowanych usług i ich zgodność z wydanymi przez OPS decyzjami. Ponadto w siedzibie OPS dostępne były ulotki informacyjne oraz broszury dotyczące problematyki niepełnosprawności, a także możliwości i uprawnień osób niepełnosprawnych do skorzystania z różnorodnych form wsparcia.

W niektórych przypadkach z urzędu występowano o ustalenie stopnia niepełnosprawności, wyrobienie stosownych dokumentów bądź wyczerpująco informowano klientów pisemnie i ustnie o ich uprawnieniach. Wszelkie te działania zmierzały do podniesienia poziomu samodzielności w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych. Procesem ciągłym było i jest kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności i starości.

Propagowanie praw i podmiotowości osób starszych najczęściej przejawiało się poprzez działania edukacyjne w relacjach z osobami prywatnymi i podmiotami także realizującymi opiekę nad długotrwale chorymi.

Działania te polegały na wpływanie na zmianę stereotypowego postrzegania osób starszych i niepełnosprawnych, a zwłaszcza chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie jako osób niedołączonych, niezdolnych do odczuwania, przeżywania czy decydowania o własnym życiu. W każdej sytuacji, kiedy kadra OPS spotykała się z takimi postawami, podejmowała działania zabezpieczające prawa tych grup klientów, czuwając nad działaniami innych służb społecznych bądź osób prywatnych. Problem ten dotyczył szczególnie osób z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją chorobę mogą być uciążliwe dla otoczenia, jednakże ich brak umiejętności w pełnym samodzielnym funkcjonowaniu społecznym nie powinien być podstawą do ostracyzmu ze strony środowiska lokalnego czy też chęci pozbycia się kłopotliwego sąsiedztwa. W tym zakresie OPS dołożył wielu starań, aby uświadomić istotę problemu zarówno osobom prywatnym, jak i instytucjom, ponieważ uzyskanie efektu zmiany w pracy z osobą chorą psychicznie wymaga humanitarnego podejścia, akceptacji, wyrozumiałości i długotrwałych oddziaływań oraz utrwalania efektów i to ze strony tak profesjonalistów, jak i całej społeczności lokalnej bez względu na kwalifikacje. Podobne problemy mają osoby starsze i niepełnosprawne z innych powodów, jednakże nie spotykają się z aż tak nasilonymi postawami niechęci zagrażającymi wykluczeniem społecznym, jak osoby z zaburzeniami psychicznymi. Ze względu na uprzedzenia i stereotypowe podejście do tych kwestii OPS nie jest w stanie w ramach swoich możliwości wpłynąć na zmianę mentalności społeczeństwa, jednakże kontynuuje działania w każdej sytuacji, która tego wymaga.

Ad. MISJA 3

WSPIERANIE RODZINY W PROCESIE WYCHOWANIA

Cele strategiczne:

1. Wspieranie wychowawczej, edukacyjnej i kulturowej funkcji rodziny
2. Promowanie rodziny jako wartości
3. Przygotowanie dzieci do życia we współczesnym społeczeństwie

Cele operacyjne:

1. Wzmocnienie poradnictwa rodzinnego
2. Długoterminowa praca socjalna z rodzinami dysfunkcyjnymi i patologicznymi, niezależnie od udzielanej pomocy materialnej
3. Podjęcie działań o charakterze terapii rodzinnej (zatrudnienie psychologa, pedagoga lub terapeuty rodzinnego w OPS)
4. Kontynuacja działań Konsultanta ds. Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w OPS poprzez poradnictwo, profilaktykę, terapię, mediacje rodzinne, pedagogizację rodziców
5. Wzmocnienie działań komplementarnych i interdyscyplinarnych wobec rodziny poprzez umocnienie współpracy z innymi podmiotami (szkoła, kuratorzy rodzinni, PCPR, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, policja)
6. Organizowanie uczestnictwa rodzin w zajęciach o charakterze terapeutycznym (praca metodą VIT, obozy terapeutyczne dla rodzin dysfunkcyjnych, treningi wychowawcze, budżetowe, spotkania z pedagogami szkolnym, kierowanie na terapię do Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego, Punktu Interwencji Kryzysowej, umożliwienie dzieciom uczestnictwa w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych, prowadzenie cyklicznych spotkań z rodzinami przez Konsultanta ds. Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w OPS)
7. Organizowanie wsparcia materialnego dla rodzin (pomoc finansowa, dożywianie, pomoc rzeczowa, dofinansowanie do wyjazdów dzieci na wypoczynek)
8. Organizowanie uczestnictwa rodzin w imprezach promujących i wzmacniających wartości rodzinne.

OPS realizował poradnictwo rodzinne poprzez prace socjalną, konsultacje i terapię psychologiczną oraz w oparciu o nowoczesną metodę pracy VIT. Konsultant ds. profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną we współpracy z właściwymi dla rejonów pracownikami socjalnymi oraz przedstawicielami innych służb społecznych podejmowali działania długofalowe wobec rodzin dotkniętych bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Szczegóły merytoryczne omówiono w części sprawozdania dotyczącej działalności Sekcji Pomocy Środowiskowej.

W ramach projektu „Trampolina...” przewidziano także działania poszerzone o trening kompetencji opiekuńczo – wychowawczych oraz spotkania i wycieczki integrujące rodzinę.

Formalne utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego i praca grup roboczych spowodowała wzrost poziomu zaangażowania innych służb w działania wspierające rodzinę, a jednocześnie umożliwiła wywieranie większego wpływu na kreowanie systemowego i komplementarnego działania wobec rodzin.

Ponadto należy mieć na uwadze fakt, że na przestrzeni kilku lat wypracowano w OPS standardy w zakresie pracy socjalnej, polegające na zintensyfikowaniu oddziaływań merytorycznych i ograniczeniu dostępu do świadczeń finansowych osobom, które nie współpracują we wprowadzaniu głębszej zmiany w swoim funkcjonowaniu bądź nie angażują się w rozwiązywanie własnych problemów. Dotyczyło to także osób i rodzin marnotrawiących środki bądź wyłącznie pozornie wypełniających formalne i merytoryczne oczekiwania zarówno ustawodawcy, jak i OPS, a które jedynie w formie deklaratywnej angażowały się w poprawę swojej sytuacji. Duży nacisk przez okres realizacji Programu kładziono na pracę z rodziną, co w konsekwencji pozwoliło uniknąć nadmiernego obciążenia pracowników socjalnych dużą liczną „środowisk”, a ponadto niejako wyprzedziło intencje ustawodawcy, które wyraził w „ustawie o asystencie rodziny”. Z tego też powodu nie podjęto działań w kierunku zatrudniania asystentów, ponieważ z mocy ustawy ich zadania są identyczne z zadaniami pracowników socjalnych, a kwalifikacje mogą być niższe.

Mając na uwadze fakt, że pracownicy OPS nie są przeciążeni ilością środowisk, a ich znakomita większość ma bardzo wysokie kwalifikacje i dodatkowe umiejętności można stwierdzić, że są to wystarczające zasoby, które pozwalają na prowadzenie pracy z rodzinami niewydolnymi w zakresie opieki i wychowania - na poziomie adekwatnym do zadań asystenta.

O wiele bardziej wskazane byłoby pozyskanie do współpracy terapeuty rodzinnego i superwizora, a w najbliższej przyszłości wykorzystanie planowanych w resorcie sprawiedliwości zmian, tj. wprowadzenia mediatora rodzinnego przy każdym sądzie rodzinnym.

PODSUMOWANIE

Biorąc pod uwagę zawarte w niniejszym opracowaniu dane dotyczące diagnozy problemów społecznych, analizę zjawisk na przestrzeni lat 2007 – 2011 oraz analizę wydatków związanych z realizacją ustawowych zadań, a także ocenę poziomu i sposobów realizacji „Programu pomocy społecznej na lata 2007 – 2011” można stwierdzić, że określone w „Programie” misje, cele strategiczne i operacyjne, mimo tego, że w znaczącej części zostały zrealizowane, należy nadal realizować, zgodnie z zasadą ciągłego doskonalenia w TQM. Wynika to z faktu, że podjęte już działania należy doskonalić, na bieżąco monitorować i modyfikować, w zależności od potrzeb, natomiast zaniechanie tych działań zagrażałoby zniweczeniem osiągniętych efektów pracy w kolejnych latach. Wynika to z zależności tych procesów od ich ciągłości, a nie doraźnej i okresowej działalności. Skuteczność może wzrastać pod warunkiem ich kontynuacji. Ze względu na priorytety ujawnione w diagnozie planuje się opracowanie w najbliższym czasie programu – strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy na kolejne lata oraz dalsze monitorowanie bieżących potrzeb, co pozwoli na właściwe zaplanowanie środków na cele związane z realizacją świadczeń i usług przewidzianych różnymi ustawami. Ponadto należy wziąć pod uwagę problemy i potrzeby, których zaspokojenie i rozwiązanie wpłynie na skuteczność i jakość nałożonych na OPS zadań.

W tym zakresie najistotniejsze kwestie to:

- zmiana w zakresie bazy lokalowej dla OPS
- korzystanie ze wsparcia superwizora zewnętrznego
- korzystanie terapeuty uzależnień i terapeuty rodzinnego

Na tym ewaluację Programu zakończono.